

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ PREZENČNÍ STUDIUM

2014-2017

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Michal Schlibener

Bezpečnostní složky v České republice

Praha 2017

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Zdeněk Fiala Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR FULL-TIME STUDY

2014-2017

BACHELOR THESIS

Michal Schlibener

Security Forces in the Czech Republic

Prague 2017

The Bachelor Thesis Work Supervisor:
JUDr. Zdeněk Fiala Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a uvádím v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním mé práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne:.....

Michal Schlibener .....

Poděkování

Chtěl bych poděkovat JUDr. Zdeňku Fialovi Ph.D., z Univerzity Jana Amose Komenského za odborné vedení, za pomoc a rady při psaní této bakalářské práce.

Anotace

Zajištění bezpečnosti je nejvyšší prioritou každého státu. Je také podmínkou pro dosahování všech ostatních cílů. Bezpečnost státu se dělí na vnější a vnitřní bezpečnost. Předložená práce se zabývá především vnitřní bezpečností, kdy samostatná kapitola je věnována Policii České republiky, jako jednotnému bezpečnostnímu sboru. Bezpečnost státu zahrnuje nejen ochranu státních zájmů a hodnot, ale i ochranu fyzických osob jejich životů a majetku. Z toho důvodu se práce také zabývá obecným vymezením, pravomocemi a povinnostmi bezpečnostních sborů České republiky, jakými jsou např. Celní správa České republiky, Vězeňská služba a Justiční stráž nebo Hasičský záchranný sbor České republiky, či Bezpečnostní informační služba.

Klíčová slova

Bezpečnost státu, vnitřní bezpečnost státu, bezpečnostní složky České republiky, Policie České republiky, policie, pořádek, právo.

Annotation

Ensuring security is the ultimate priority of every state. It is also a precondition for attaining any other goals. State security is divided into external and internal security. This thesis deals mainly with the internal security, while a separate chapter is devoted to the Police of the Czech Republic. Not only does state security include the protection of state interests and values, but also the protection of citizens, their lives and their property. Therefore, the thesis also deals with the general definition of the security forces of the Czech Republic, their powers and duties. Security forces described in the thesis include for example Czech Custom Service, Prison Service and Judicial Guard, Fire Brigade of the Czech Republic and the Security Information Service.

Key words

State security, national security, internal state security, security forces of the Czech Republic, Police of the Czech Republic, police, order, law.

OBSAH

ÚVOD	8
1 BEZPEČNOST STÁTU	10
1.1 Vnitřní bezpečnost státu.....	12
1.1.1 Zajišťování bezpečnosti v ČR.....	13
1.2 Vnější bezpečnost státu.....	18
1.3 Bezpečnostní systém v České republice	19
1.3.1 Struktura bezpečnostního systému České republiky.....	21
1.3.2 Prvky bezpečnostního systému ČR.....	21
2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	24
2.1 Historie Policie České republiky	25
2.1.1 Četnictvo	25
2.2 Policie ČR	27
2.2.1 Organizace a struktura Policie ČR.....	29
2.2.2 Financování Policie ČR	30
2.2.3 Příslušníci Policie ČR	31
2.2.4 Služby Policie České republiky	39
2.3 Obecní policie	43
2.3.1 Rozdíly mezi obecní policií a Policií ČR.....	44
3 BEZPEČNOSTNÍ SBORY	46
3.1 Celní správa České republiky	46
3.2 Vězeňská služba a Justiční stráž	49
3.3 Úřad pro zahraniční styky a informace.....	52
3.4 Hasičský záchranný sbor České republiky	54
3.5 Generální inspekce bezpečnostních sborů	57
3.6 Bezpečnostní informační služba	60
ZÁVĚR	62
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	65
SEZNAM ZKRATEK	71
SEZNAM PŘÍLOH	I

ÚVOD

Tématem předložené bakalářské práce jsou bezpečnostní složky v České republice. Tyto složky plní veškeré úkoly týkající se zajištění bezpečnosti státu, což zahrnuje především ochranu státních zájmů a hodnot, ale také ochranu obyvatel, jejich životů a majetku. V současné době je bezpečnost státu neodmyslitelnou součástí politických debat. Nejčastěji je bezpečnost spojována s migrační krizí nebo hrozbou teroristických útoků. Dále je nutné podotknout, že Česká republika se podílí na udržování mezinárodní bezpečnosti. Tato povinnost pro Českou republiku vyplývá z mezinárodních smluv a ze členství v mezinárodních organizacích (NATO, EU, OSN). Z toho důvodu, je autor práce přesvědčen, že téma bezpečnosti státu se týká aktuální problematiky a zaslouží si bližší zkoumání. Autor se pro účely této práce rozhodl zaměřit na bezpečnostní složky v České republice, zejména na fungování a organizaci Policie ČR.

Práce je rozdělena do tří kapitol. V první kapitole se autor zabývá pojmem bezpečnosti státu, jeho definicí a možnostmi chápání toho pojmu. Bezpečnost státu se dělí na vnitřní a vnější bezpečnost. Jak již název předložené práce naznačuje, práce se v první řadě zabývá vnitřní bezpečností státu. Nicméně, první kapitola se také zabývá vnější bezpečností státu a shrnuje povinnosti České republiky, které pro ni vyplývají ze členství v mezinárodních organizacích. Dále se také autor zmiňuje o struktuře bezpečnostního systému ČR.

Druhá kapitola pojednává o Policii České republiky, jako jednotném ozbrojeném bezpečnostním sborem. V této kapitole se autor zabývá organizací, strukturou, financováním i příslušníky Policie ČR. Přínosnou součástí druhé kapitoly je část popisující nábor k Policii ČR, kterou autor sepsal na základě rozhovoru s účastníkem přijímacího procesu. Jedná se o osobní zkušenosti účastníka, které nejsou dohledatelné v žádné existující literatuře, tudíž obohacují práci

Třetí kapitola je věnována bezpečnostním sborům, do nichž patří Celní správa České republiky, Vězeňská služba a Justiční stráž, dále také Úřad pro zahraniční styky a informace, Hasičský záchranný sbor České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů a Bezpečnostní informační služba.

Tato práce obsahuje přílohy, v nichž autor předkládá obrázkový materiál, který doplňuje teoretický charakter práce. Jelikož je v práci uváděn například rozdíl mezi jednotlivými stejnokroji bezpečnostních sborů, autor se rozhodl vložit obrázky pro lepší objasnění a představu daných rozdílů.

Předkládaná bakalářská práce je teoretického charakteru. Podává fakta o jednotlivých bezpečnostních sborech České republiky. Jednotlivé sbory blíže charakterizuje a popisuje jejich strukturu. Zvolená problematika zcela zapadá do osnov katedry Bezpečnostních studií, jelikož bezpečnostní složky jsou jedním ze studijních témat dané katedry a jsou nedílnou součástí znalostí absolventů tohoto studijního oboru.

Očekávaný přínos předložené bakalářské práce autor spatřuje v pojetí prezentování jednotlivých složek mající v gesci bezpečnost České republiky a jejich občanů.

V bakalářské práci autor vycházel především z platných právních předpisů, a pro konkrétnější informace byly využity oficiální internetové stránky příslušných bezpečnostních složek a existující literatura. Všechny použité zdroje jsou uvedené v závěru práce v seznamu použitých zdrojů.

1 BEZPEČNOST STÁTU

Před podrobnějším rozvedením bezpečnosti státu je třeba si nejdříve upřesnit, co tato dvě slova znamenají.

Slovo „bezpečnost“ je důležitý pojem bezpečnostní terminologie, ale také se velmi často používá v běžné mluvě, nebo je úzce spojen s řadou společensko-vědních oborů jako např. politologie, ekonomie, sociologie, dále pak technických oborů, jakými jsou například strojírenství nebo informatika. V neposlední řadě se toto slovo užívá v medicíně a ekologii, jakožto přírodovědných oborech.

V odborných slovnících je pojem bezpečnost vymezena jako součást přídavného jména „bezpečný“, synonymum je pak slovo jistota.

Pojem bezpečný se pak dá vysvětlit jako to, co není vystaveno nebezpečí, nebo poskytuje „bezpečný úkryt“, či jiný druh ochrany. Dalšími výrazy, se kterými je bezpečnost úzce spojována, jsou například pojmy „zaručený“, „důvěryhodný“, či „nezpochybnitelný“. To je spojeno především ověřenou a zaručenou informací („bezpečný pramen informací“¹).

Souhrnně vzato, je bezpečnost vymezena negativně, a to hlavně z důvodu vztahu k existujícím hrozbám a nebezpečstvím. Kdyby žádné hrozby neexistovaly, tak by patrně neexistoval ani pojem bezpečnost.

Podíváme-li se na překlady slova bezpečnost v jiných jazycích, tak výraz *securus*, pocházející z latiny, tvoří základ německého (*sichern*) a anglického (*safety*) slova, které znamenají „bezstarostný“, „nemající starosti“, či „klidný“. Podobných jazykových shod bychom našli velké množství. Avšak anglické slovo *safety* je asi nejfrekventovanějším a obecně nejznámějším výrazem. Výraz má vazbu především na jednotlivce, postupy, jev a další skutečnosti, které by ohrozit bezpečnost či zdraví. V pracovně-právní problematice je slovo *safety* spojováno s bezpečností a ochraně zdraví zaměstnanců při práci. Toto téma je velice široké a zkoumá především pracovní podmínky, zázemí, ale třeba i hygienu pracovního prostředí.

Pro potřeby této práce, ale i pro potřeby politologie, či bezpečnosti státu se používá souhrnný výraz *security*, který je již v přímé vazbě na ochranu majetku, nemovitých

---

¹ ZEMAN, P., et al. Česká bezpečnostní terminologie. Brno: Masarykova univerzita; Mezinárodní politologický ústav, 2002. s. 11. ISBN 80-210-3037-2.

statků, ale i fyzických či právnických osob. V neposlední řadě si tento pojem osvojily bezpečnosti agentury, které si tento pojem mohou vykládat odlišně než orgány, kterými se zabývá tato práce.

Na základě výše uvedených skutečností a definic je nejvhodnější variantou vymezit bezpečnosti jako druh stavu, kdy jsou hrozby pro objekt (stát, organizaci nebo společenství) eliminovány (za pomoci nejrůznějších opatření) na nejnižší možnou míru. Stejnou měrou jsou eliminovány zájmy výše uvedených objektů, a to za předpokladu fungování složek, které jsou schopny efektivně vymezit stávající i potenciálním hrozbám.

Další část této kapitoly, se bude zabývat významem slova „stát“. Stát je definován jako „organizační jednotka lidské společnosti, vymezená územím a vlastní identitou. Na svém území stát vytváří a uplatňuje zákony a poskytuje svým občanům veřejné služby.“² Stát je pojem vycházející z politologie, ekonomie, sociologie a práva, který je typicky vymezen:

- Státní mocí, suverenitou a státními symboly
- Tvorbou práva a jeho následným uplatňováním
- Státním územím (teritorialita) a státním občanstvím (personality)

Synonymem pojmu „stát“ je „země“. Existují však rozdíly mezi těmito dvěma pojmy.

Země se používá pro území obývané lidmi, které má vlastní identitu. Země je někdy rovna státu – např. Slovenská i Česká republiky jsou země i stát. Avšak, země nemusí být vždy částí státu – např. Spojené království a Spojené státy Americké, jsou země složené s jednotlivých států.

Historický vznik státu se ve výše uvedených vědních oborech význačně liší. Lze však říci, že vznik státu je spjat s potřebou vzniku organizace společnosti, která bude navenek silnější a stabilnější než pouhá skupina lidí. První státy se vyskytli ve Starověkém Řecku – polis. Vytvořením pevného svazku se musely jednotlivá města vzdát části své suverenity ve prospěch veřejné moci. Na oplátku tyto městské celky získaly služby státu, jako např. právo a spravedlnost, vytvoření společných pravidel a bezpečnost.

---

² ZEMAN, P., et al. Česká bezpečnostní terminologie. Brno: Masarykova univerzita; Mezinárodní politologický ústav, 2002. s. 11. ISBN 80-210-3037-2

Je důležité mít na paměti, že tento proces probíhal postupně a vyvíjí se prakticky do dnes. Od primitivních zákonů „oko za oko, zub za zub“ se lidé postupně propracovali až k detailně propracovaným právním systémům, který má každý stát. Každá vývojová fáze sebou nesla úskalí a nedostatky. Z počátku šlo o nalezení nejefektivnějšího způsobu organizace společenství lidí až po současné zpochybňování smyslu existence státu jako takového.

Službou, kterou byly schopny poskytnout už první státy, a která byla výše záměrně vynechána, je vnější a vnitřní bezpečnost. Lez říci, že tato služba byla nejdůležitější a nejpodstatnější pro vznik států. Přesné vymezení státu poskytovalo všem členům určitý druh ochrany a jistoty. Vnější a vnitřní bezpečnost bude podrobněji rozebrána v následujících kapitolách.

1.1 Vnitřní bezpečnost státu

Na základě platné legislativy v České republice, lze odvodit, že bezpečnost státu může vykazovat vnější a vnitřní rozměr.

Vnitřní bezpečností státu se rozumí zachování a zajištění funkčnosti státu zevnitř. Chápeme ji jako potlačování, eliminaci, či existenci všech možných hrozeb, které mají svůj původ zevnitř státu. Rozumíme-li pojem jako celek, je nutné správně uchopit pojem „vnitřní“, kam řadíme vše týkající se nebo mající nějakou spojitost s určitými osobami či celkem. Takovým celkem je především stát, jehož se vnitřní bezpečnost týká. V posledních letech však tento pojem není jen národní záležitostí, ale záležitostí nadstátní (v kontextu EU) či mezinárodní.

Lze také tvrdit, že vnitřní bezpečnost státu je jakýmsi výsledkem politiky, která má za úkol zabezpečit mírové soužití všech svých občanů, ve svobodném právním státě. Tato teze stojí na předpokladu, že se jedná o demokratický právní stát, který svým občanům zabezpečuje život na svobodě, také mír a sociální spravedlnost. A tento stát slouží jako nástroj pro důstojný lidský život, ve fungujícím právním řádu, který umožňuje chránit občany a jejich svobody.

Obecně vzato, termín vnitřní bezpečnost státu, je více významový pojem pro různé opatření, instituce a procesy, které mají za úkol nastolit a udržovat v daném státu

právní pořádek. Ten bude zajišťovat orgánům státní moci takovou míru vnitřního pořádku, že budou schopné vykonávat své funkce. Na jedno straně je tedy ochrana jednotlivců a občanů, a na straně druhé zajištění především politického řádu, ale také řádu sociálního a hospodářského.³

Samotné pojetí vnitřní bezpečnosti v kriminálně-policejní terminologii přibližuje v českém právním řádu zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, kde je v §2 ve druhé větě uvedeno, že úkolem policie je „*chránit bezpečnost osob, majetku a také vnější pořádek.*“⁴

Vnitřní bezpečností se tak rozumí stav, kdy jsou eliminovány všechny potenciální hrozby, které by mohly poškodit vnitřní bezpečnost státu a s tím spojenou bezpečnost občanů, politickou sféru, kritickou infrastrukturu, hospodářskou oblast apod. Je to stav, kdy je stát k eliminaci těchto hrozeb efektivně vybaven a je schopný hrozby odvrátit. Jedná se například o hrozby týkající se ohrožení demokratického politického systému, masovou kriminalitu, organizovaný zločin, korupci a jiné.

1.1.1 Zajišťování bezpečnosti v ČR

Obranyschopnost a bezpečnost státu a jeho obyvatel patří k základním funkcím státu, zajišťuje se tím trvání a suverenita státu a v ČR tomu není jinak. Proto zde platí soustava zákonů, norem a nařízení, které jsou nezbytným předpokladem k tomu, aby občané mohli na území státu užívat svých práv a svobod. Největší měrou zajišťují bezpečnost v zemi ozbrojené sbory.

Podobné povinnosti jsou však státu uloženy i dalším orgánům, organizacím a občanům. Nejvýznamnějším právním dokumentem, v České republice je Ústava, která s ohledem na bezpečnost státu zná pouze pojem „válečný stav“⁵, který však hovoří jen o vypovězení války, ne o válečném stavu. Například v jiných zemích jako Francie nebo Španělsko jsou při tzv. válečném stavu dopodrobna upraveny povinnosti občanů.

---

³ Stát (State) [Online]. © 2011-2016 [2017-01-11]. Dostupné z: managementmania.com/cs/stat

⁴ Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, s. 4086-4156. ISSN 1211-1244. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx

⁵ Ústava České republiky, čl. 30, odst. 3. 1992. Dostupné z: <http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>

Česká republika na tento nedostatek zareagovala přijetím ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti ČR, aby tak respektovala mezinárodní závazky, především závazky vzhledem k NATO.⁶

Hlavním motorem v oblasti bezpečnosti státu jsou především mezinárodní smlouvy či mezinárodní organizace, po jejich signifikaci začala v ČR fungovat opatření vyplývající právě z těchto aktů.

Česká republika je členem mnoha mezinárodních organizací, které se zabývají právě bezpečností. Například kvůli účasti ČR v obranných systémech mezinárodních organizací musel být novelizován výšek uvedený čl. 39 v Ústavě, a to ústavním zákonem č. 300/2000 Sb., kterým se zvýšila pravomoc vlády v oblasti bezpečnosti, dále pak kontrola Parlamentu. Novela se týká především vysílání ozbrojených sil České republiky mimo území státu a pobytu ozbrojených sil jiných států na území ČR. O tomto rozhoduje Parlament, absolutní většinou poslanců a absolutní většinou senátorů, pokud taková rozhodnutí nejsou vyhrazena vládě.

Nynější ústava ČR se však nesoustředí pouze na vojenskou bezpečnost, jako tomu bylo u Československých Ústav, ale i na živelné, průmyslové a ekologické katastrofy, organizovaný zločin apod.

Ústava však neopravňuje žádný orgán k vyhlášení války, pouze k vyhlášení válečného stavu, a to pouze za předpokladu, že by se ČR ocitla ve válce v důsledku napadení jiným státem.

Co se týče armády, tak od roku 2004 byla zrušena branná povinnost (což je také ukotveno v Ústavě), čímž došlo k úplné profesionalizaci armády ČR. Přejít k profesionální armádě v roce 2004, však nevedl ke změně ústavně zakotvené branné povinnosti. V době míru je členství v ozbrojených silách založeno na principu dobrovolnosti. To znamená, že dobrovolníci, kteří podstoupí brannou povinnost v době míru, se stávají profesionálními vojáky. V době ohrožení, nebo ve válečném stavu, jsou branné síly doplňovány na základě branné povinnosti zakotvené v ústavě. Dle branného zákona, je brannou povinností státního občana ČR plnit úkoly ozbrojených sil ČR. Tato povinnost vzniká občanovi dnem, kdy dosáhne 18 let a zaniká dnem dosažení 60 let.

---

⁶ V roce 1998, se Česká republika stala členem Severoatlantické aliance.

Ústavním zákonem jsou také upraveny tzv. mimořádní stavy, které jsou pro vnitřní bezpečnost státu velice důležité. Mimořádními stavy se dle ústavního zákona č. 110/1998 Sb., ve znění pozdějších předpisů, rozumí:

a) Nouzový stav, který je vyhlášen vládou, na za určitých okolností předsedou vlády. Nouzový stav je vyhlášen například při ekologických a průmyslových haváriích nebo při živelných pohromách, které ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty nebo vnitřní pořádek a bezpečnost. Všechny tyto události je dají souhrnně označit jako události nevojenského charakteru.⁷

Nouzový stav může být vyhlášen na omezené části státu, ale i na celém území, nejdéle na období 30 dnů. Případné prodloužení lze pouze po předchozím souhlasu Poslanecké sněmovny. Nouzový stav se naopak nevyhlašuje z důvodu stávkové ochrany práva a oprávněných hospodářských a sociálních zájmů.⁸

Stav nouze může být ukončen uplynutím 30 dní nebo předčasným zrušením ze strany vlády nebo poslanecké sněmovny.⁹

b) Stav ohrožení státu, je vyhlášen Parlamentem na návrh vlády. Ve potřeba nadpoloviční většina všech poslanců a nadpoloviční většina všech senátorů. K vyhlášené stavu ohrožení dochází při bezprostředním ohrožení svrchovanosti státu nebo územní celistvosti státu anebo jeho demokratických základů. Stejně jako nouzový stav, může být stav ohrožení státu, vyhlášen na omezeném nebo na celém území státu.¹⁰

c) Válečný stav je vyhlášen Parlamentem při napadení ČR nebo je-li třeba plnit mezinárodní závazky o společné ochraně při napadení. Válečný stav je oproti předešlým dvěma mimořádným událostem vždy na celém území státu. Nevyhlašuje se, pokud by šlo o útok, protože útočná válka je zakázána mezinárodně i ústavněprávně.¹¹

---

⁷ Ústavní zákon č.110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR, článek 2 odstavec 2. In: *Ústavní zákon 300/2000 Sb.* 1998. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1998/110.html>

⁸ Ústavní zákon č.110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR, článek 5. In: *Ústavní zákon 300/2000 Sb.* 1998. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1998/110.html>

⁹ Ústavní zákon č.110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR, článek 6. In: *Ústavní zákon 300/2000 Sb.* 1998. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1998/110.html>

¹⁰ Ústavní zákon č.110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR článek 7 a článek 2, odstavec 2. In: *Ústavní zákon 300/2000 Sb.* 1998. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1998/110.html>

¹¹ Ústavní zákon č.110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR článek 7, článek 39, odstavec 3 a článek 43, odstavec 1. In: *Ústavní zákon 300/2000 Sb.* 1998. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1998/110.html>

Činitelé vnitřní bezpečnosti v ČR jsou: 1. Ústavní orgány, 2. Ozbrojené síly, 3. Bezpečnostní sbory, 4. Zpravodajské služby, a 5. Záchrané sbory a havarijní služby. Následující část se bude detailně zabírat jednotlivými činiteli.

Mezi ústavní orgány patří Prezident republiky, vláda a Parlament. Prezident je vrchní velitel ozbrojených sil. Vláda má největší zodpovědnost za zajištění bezpečnosti ČR. Rozhoduje o průjezdu či přeletu přes území ČR ale také o účasti ozbrojených sil ČR na vojenských cvičeních mimo území ČR nebo účasti jiných států na vojenském cvičení na území ČR. Zároveň vypracovává bezpečnostní strategii ČR, kterou posuzuje Parlament. Parlament, především Poslanecká sněmovna, rozhoduje o účasti ČR v obranných systémech mezinárodních organizací, vyslovuje souhlas s vysíláním ozbrojených sil mimo území ČR a zároveň vyslovuje souhlas s pobytem ozbrojených sil jiných států na území ČR.¹²

Ozbrojené síly slouží především k obraně státu a počítáme sem a) armádu, b) vojenskou kancelář prezidenta republiky, c) hradní stráž, která zabezpečuje vnější ostrahu pražského hradu.¹³

Bezpečnostní sbory působí především uvnitř státu a dohlíží a chrání demokratické základy republiky, životy a zdraví lidí a majetkové hodnoty. Samozřejmě také zabezpečují výkon všech základních práv a svobod, které stát zajišťuje. Mezi bezpečnostní sbory patří: Policie ČR, Obecní policie, Vojenská služba, Celní správa, Vojenská policie, Parlamentní stráž a Generální inspekce bezpečnostních sborů.¹⁴ Pro účely této práce, budou některé z výše uvedených sborů (především Policie ČR) rozepsány později v další části práce.

Ve zpravodajských službách dochází k dělení na civilní a vojenské zpravodajství.

Civilní zpravodajská služba představuje úřad pro zahraniční styky a informace, který zabezpečuje zahraniční informace důležité pro bezpečnost a ochranu zahraničně-

---

¹² Ústavní zákon č.110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR, In: *Ústavní zákon 300/2000 Sb.* 1998. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1998/110.html>

¹³ Ministerstvo obrany. *Bílá kniha o obraně*. 1. vydání. Praha, 2011.

¹⁴ FRANK, L. *Strategické dokumenty zahraniční a bezpečnostní politiky České republiky*. 1. vydání. Univerzita Obrany: Brno, 2012.

politických a ekonomických zájmů ČR. Při splnění, podmínek, daných zákonem, lze použít sledování sobo a věcí, krycí doklady apod.¹⁵

Bezpečnostní informační služba (BIS) řízena zákonem č. 154/1994 Sb., je zpravodajská ozbrojená služba. Její hlavní pracovní náplní je zabezpečení informací o záměrech a činnostech namířených proti demokratickým základům, svrchovanosti a územní celistvosti ČR. Dále také informuje o zpravodajských službách a organizovaném zločinu a terorismu. Užití stělní zbraně příslušníků BIS lze jen v nitné obraně nebo krajní nouzi.¹⁶

Vojenská zpravodajská služba je další ozbrojená zpravodajská služba, která zabezpečuje informace pocházející ze zahraničí, které jsou důležité pro obranu a bezpečnost ČR. Ředitele jmenuje ministr obrany, se souhlasem vlády.¹⁷

Kontrolní činnost BIS a VZ je vykonávána Poslaneckou sněmovnou prostřednictvím sedmi členných kontrolních sborů.¹⁸

Záchranné sbory a havarijní služby jsou upravovány zákonem č. 239/2000 Sb., kdy byl vytvořen integrovaný záchranný systém, který se používá v případě mimořádných událostí a při potřebě provést zároveň záchranné a likvidační práce s více složkami integrovaných záchranných sborů.

Mezi složky integrovaných záchranných sborů patří: Hasičský záchranný sbor,¹⁹ příslušné jednotky požární ochrany,²⁰ Zdravotnická záchranná služba,²¹ Policie ČR

---

¹⁵ Zákon č. 153/1994 Sb. o zpravodajských službách České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, s. 1602-1604. Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=42079&nr=153~2F1994&rpp=15#local-content>

¹⁶ Zákon č. 154/1994 Sb. o Bezpečnostní informační službě. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, s. 1605-1629. Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=42080&nr=154~2F1994&rpp=15#local-content>

¹⁷ DANČÁK, B., ŠIMÍČEK, V. *Bezpečnost České republiky: právní aspekty situace po 11. září 2001*. 1. vyd. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, 2002. (Sborníky; sv. 8) ISBN 80-210-3009.

¹⁸ MINISTERSTVO VNITRA, MINISTERSTVO OBRANY, MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ, ÚŘAD VLÁDY ČR. *Analýza bezpečnostního systému ČR*. Praha: 2004.

¹⁹ Založený zákonem č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, s. 3454-3460. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb00238>

²⁰ Upravovány zákonem č. 133/1985 Sb. o požární ochraně. In: *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1985, s. 674-691. Dostupné také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=36808&nr=133~2F1985&rpp=15#local-content>

²¹ Upravována zákonem č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, s. 4839-4848. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb11374>

a další ozbrojené síly jako pohotovostní služby, zařízení civilní ochrany apod., poskytující pomoc na požádání.²²

Všechny složky integrovaných záchranných sborů jsou kontrolovány ministerstvem vnitra.²³

1.2 Vnější bezpečnost státu

Vnější bezpečnost je vymezuje jako bezpečnost z vnějšku. V tomto smyslu chápeme vnější bezpečnost jako vztah k vnějším hrozbám, které ohrožují stát zevnitř. Zároveň se k tomuto termínu vztahuje i ochrana vůči těmto potenciálním hrozbám. S pojmem vnější bezpečností a národním státem se opět setkáváme v bezpečnostních studiích a v politologii. Vnější bezpečnost můžeme chápat jako určitý politický stav, kdy stát, skupina států nebo aliance, jejichž teritorium je mimo bezpečností rizika a hrozby, je schopna zabezpečit své obyvatelstvo a politickou volnost.²⁴

Je také nutné podotknout, že vnitřní a vnější bezpečnost jsou spolu úzce provázány.

Vnější bezpečnost národního státu byla již od konce studené války považována na bezpečnost spíše vojenského charakteru. Jelikož vojenský útok s řádnou armádou jednoho státu na stát druhý byl již značnou vnější hrozbou. Dalo by se říct, že v dnešní době se demokratické státy světa snaží o to, aby se jednotlivé armády spíše udržovaly v pohotovosti, státy zakládaly spojení s jinými státy a realizovaly mírovou diplomacii.

Jelikož se v posledních letech objevila jiná hrozba nevojenského charakteru, která může zcela ochromit kritickou infrastrukturu a bezpečnost jednotlivých národních států, je nutné přijímat taková opatření, aby se těmto vnějším útokům, které přerůstají v útky vnitřní, dalo předcházet, a aby státy byly schopné na ně včasné reagovat a účinně je eliminovat. Hrozbou, o které nyní mluvíme je především terorismus. Je však nutné

---

²² ROBEJŠEK, P. *Bezpečnost. K morfologii klasického pojmu*. Mezinárodní politika, roč. 22., č. 12, 1998, s. 21—23.

²³ KUNCOVÁ, R. *Bezpečnost v České republice*. [Online]. © 16.11.2010 [cit 2017-01-23]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/101442-bezpecnost-v-ceske-republice>.

²⁴ Tamtéž.

uvést i jiné druhy vnějšího ohrožení státu, kterým může být i velká ekologická či technická katastrofa, a to především důsledky těchto havárií. Je také nutno počítat s dopady vzdálených ozbrojených konfliktů, které sebou přinášejí jev uprchlické vlny.

Vnější bezpečnost v ČR zajišťuje spolu s NATO armáda České republiky. Jak už bylo v přechodí kapitole zmíněno, ČR je členem několika mezinárodních organizací a úmluv. Je také členským státem EU a tím pádem musí při zajišťování bezpečnosti svých občanů reagovat na stejné výzvy, kterým čelí ostatní členské státy EU. Nejaktuálnější hrozbou Evropy (a tedy i ČR) je migrační a uprchlická krize.

Z řady dalších hrozeb ohrožující bezpečnost jednotlivých států, je to především terorismus, organizovaný zločin, nelegální ozbrojování. Patří sem ale také přírodní katastrofy, různé druhy epidemií a nemocí, ale také průmyslové havárie.

1.3 Bezpečnostní systém v České republice

Bezpečnostní systém ČR je úřední nástroj pro zajištění bezpečnosti státu. Díky tomuto systému se ČR snaží o udržení a prosazení životních strategických a dalších důležitých zájmů, které ČR má. Samozřejmě se nedílnou součástí pro realizaci a tvorbu bezpečnostní politiky.

Na rozdíl od integrovaného záchranného systému, který je považován za jednu z nejpodstatnějších součástí českého bezpečnostního systému, však bezpečnostní systém státu nemá jako celek dosud jasně vymezenou a legislativně ukotvenou definici. Tento fakt se v nemalé míře promítá do problémů s koordinací a řízením bezpečnostního systému samotného je složité řídit něco, co de facto existuje, ale není přesně pojmenováno.

Koncepce bezpečnostního systému ČR měla být zpracována již před několika lety, do dnes však nevznikla. Stejně jako nevznikla ani zákonná či podzákonná norma, která by provedla potřebné vymezení. Nejbližší popis a vymezení nabízí Bezpečnostní strategie ČR z roku 2015, kterou vydalo Ministerstvo zahraničních věcí. Ani v tomto dokumentu nelze nalézt žádný druh definice nebo předpisu, který by disponoval právní silou.

V bezpečnostní strategii jde především o výčet existujících prvků, které se starají o bezpečnost státu. Z hlediska poslání a účelu, je bezpečnostní systém určen k poskytování schopnosti plnit základní povinnosti státu. Tím je podle článku 1 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, „zajištění svrchovanosti a územní celistvost ČR, ochrana jejích demokratických základů a ochrana životů, zdraví a majetkových hodnot.“²⁵ Základní funkcí systému je obecně řízení, koordinace, plánování a vyhodnocování činnosti jednotlivých institucí a prvků při zajišťování bezpečnosti ČR. Systém musí přiměřeně a pohotově reagovat na možné bezpečnostní hrozby musí tak mít předem stanovenou osu na dlouhodobé řešení měnícího se bezpečnostního prostředí.

Podle Bezpečnostní strategie ČR (2015), „Zajišťování bezpečnosti ČR nemůže být pouze záležitostí složek, které jsou k tomu výslovně určeny, ale svým právně stanoveným podílem k němu přispívají jak státní orgány a orgány územní samosprávy, tak i právnické a fyzické osoby.“²⁶

Dále je zde řečeno, že „funkční bezpečnostní systém představuje nejen nástroj pro účinné zvládnutí krizových situací vojenského i nevojenského charakteru, ale zajišťuje i prevenci a přípravu na možné krizové situace a jejich včasnou identifikaci a varování.“²⁷

Působení a fungování bezpečnostního systému je tedy založeno na „legislativním vyjádření působností a vzájemných vazeb jednotlivých složek (moci zákonodárné, výkonné, soudní, územní samosprávy a právních a fyzických osob), jejich vazeb mimo bezpečnostní systém ČR a ve stanovení jejich povinností.“²⁸

Podle knihy *Bezpečnostní systém ČR, problémy a výzvy*, je bezpečnostní systém „systémem deterministickým, jehož chování (působení) je určováno právním řádem, tj. mezinárodními smlouvami a obecně závaznými předpisy, úžeji, pak bezpečností legislativou, tj. souborem obecně závazných právních norem a předpisů, podzákoných předpisů a vnitřních předpisů jednotlivých složek bezpečnostního systému. Jeho podoba (prvky, jejich účel a vztahy mezi nimi), směry výstavby a činnosti jsou upravovány jak

²⁵ Ústavní zákon č.110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR. In: *Ústavní zákon 300/2000 Sb.* 1998. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1998/110.html>

²⁶ BALABÁN, M., PERNICA, B. a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*, Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, 2015, s. 91. ISBN 978-80-246-3187-5.

²⁷ Tamtéž.

²⁸ Tamtéž.

právními předpisy, tak strategickými dokumenty, jež přijímá vláda svými usneseními. Působení systému zahrnuje více typů činností. V rovině řídicí je to již zmíněná koordinace a řízení jednotlivých složek. V rovině výkonné je jednak o samostatné zvládání krizových situací a mimořádných událostí, ale také o prevenci, výstavbu, rozvoj schopností, přípravu a včasné varování.²⁹

1.3.1 Struktura bezpečnostního systému České republiky

Bezpečnostní systém není definován pouze svou funkcí, ale také strukturou. Tu lze vymezit několika způsoby. Součástí bezpečnostního systému jsou prvky řídicí i výkonné. Dle bezpečnostní strategie ČR (2015):

„Struktura bezpečnostního systému zahrnuje zejména prezidenta republiky, Parlament ČR, vládu, bezpečnostní radu státu a její pracovní orgány, ústřední správní úřady, krajské a obecní úřady, ozbrojené síly, ozbrojené bezpečnostní sbory. Ze zajišťování bezpečnosti státu a za řízení a funkčnost celého bezpečnostního systému ČR je odpovědná vláda jeho vrcholný orgán výkonné moci.“³⁰

To, že bezpečnostní systém, ač bez závazného právního předpisu představuje velký počet institucí a prvků, které se na bezpečnostním systému České republiky podílejí dokresluje následující výčet všech jeho prvků.

1.3.2 Prvky bezpečnostního systému ČR

Orgány moci zákonodárné

- Parlament ČR
  - Poslanecká sněmovna
  - Senát

---

²⁹ BALABÁN, M., PERNICA, B. a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*, Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, 2015, s. 11. ISBN 978-80-246-3187-5.

³⁰ Kolektiv autorů pod vedením Ministerstva zahraničních věcí ČR Schváleno Vládou České republiky v únoru 2015. *Bezpečnostní strategie ČR*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, únor 2015. ISBN 978-80-7441-005-5.

Orgány moci výkonné

- Prezident republiky (kancelář prezidenta republiky)
- Vláda (úřad vlády ČR)
  - Bezpečnostní rada státu
  - Ústřední krizový štáb
- Ministerstva
- Ústřední orgány státní moci
- Další správní úřady s celostátní působností

Orgány moci soudní

- Ústavní soud
- Nejvyšší soud
- Nejvyšší správní soud
- Vrchní soud
- Krajské a okresní soudy

Orgány ustavené v souladu s Ústavou ČR

- Česká Národní Banka
- Nejvyšší kontrolní úřad

Ozbrojené síly ČR

- Armáda ČR
- Hradní stráž
- Vojenská kancelář prezidenta republiky

Ozbrojené bezpečnostní sbory

- Policie ČR
- Vězeňská služba ČR
  - Vězeňská stráž
  - Justiční stráž
- Parlamentní stráž
- Celní správa

ZPRAVODAJSKÉ SLUŽBY

Záchranné sbory a služby

- Hasičský záchranný sbor
- Báňská záchranná služba
- Zdravotní záchranná služba
- Letecká pátrací a záchranná služba (SAR)

Instituce a orgány s územní působností – krajská úroveň

- Orgány územní samosprávy
  - Hejtman kraje, Rada kraje
  - Zastupitelstvo kraje
  - Bezpečnostní rada kraje
  - Krizový štáb kraje
  - Povodňová komise kraje
  - Krajský úřad
- Správní úřady
  - Krajská hygienická stanice
  - Krajská veterinární správa
  - Obrodní Báňský úřad (jen ve vybraných lokalitách)
  - Celní ředitelství
  - Finanční ředitelství
  - Krajské státní zastupitelství
  - Zdravotní ústav
- Orgány moci soudní
  - Krajský soud
- Ozbrojené síly ČR
  - Krajská vojenská zastupitelství
- Ozbrojené bezpečnostní sbory
  - Krajské ředitelství policie
  - Kraje³¹

---

³¹ PAVLÍČEK, Václav, et al. *Ústavní právo a státověda*, II. díl, část 1. a 2. doplněné a podstatně rozšířené vydání. Praha: Linde Praha, a.s., 2008.

2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Existence společnosti postavené na kulturních hodnotách, si těžko lze představit, aniž by v takto vedené společnosti panoval pořádek a řád s pravidly. Představa, že dosažení tohoto stavu je pro všechny tolik potřebná, je bohužel pouze zbožným přáním. Proto je třeba, aby existovala instituce (úřad), který bude dbát na dodržování určitých pravidel a zároveň bude mít takovou autoritu a moc, aby mohla podniknout kroky, které jsou nezbytné k dodržování daného.

Ve společnostech dnešního světa je takovou institucí policie. Policie ČR za svoji existenci prošla řadou změn a inovací jdoucí ruku v ruce s vývojem společnosti. Její úloha se měnila například v závislosti na politických režimech, potřebách státu a v neposlední řadě na situacích, na které bylo třeba okamžitě reagovat. Pochopitelně jsou funkce, pravomoci a úlohy policie závislé na tom, ve kterém státě působí.

Pro potřeby práce se tato kapitola bude věnovat policii v České republice. A to od historie vzniku až po současnost. Na následujících stránkách bude popsána nejen historie Policie ČR, ale také charakteristika jednotlivých složek policie, tj. subjekty, které se v rámci svého popisu práce bezprostředně podílejí na zajišťování veřejného pořádku a bezpečnosti společnosti. Dále bude charakterizováno financování Policie, vztahy k dalším orgánům veřejné správy, vymezení úkolů spolu s odhalením organizační struktury.

Nemalá část bude věnována lidskému prvku v této instituci, tedy policistům. Jejich vstupu do služebního poměru včetně náboru samotného až po jejich povinnosti a pravomoci.

Jelikož pravomoci Policie nejsou neomezené, je třeba si také rozebrat, jak a kým je činnost Policie kontrolována. S tím úzce souvisí existence materiálů, příruček, nařízení či například etického kodexu Policie České republiky.

Jako poslední, budou v kapitole věnované Policii ČR, vypsána některá zapojení Policie ČR do mezinárodní spolupráce.

Když mluvíme o policii, ze všeho nejdřív je důležité objasnit původ tohoto slova. Slovo policie je odvozeno z řeckého *politeiá*, což znamená „spořádaný stav

města,“ nebo „činnost, která k tomu vede.“³² Dříve, pojem policie označoval veškerou státní a veřejnou správu. Později, v období takzvaného *policejního státu*³³ se význam zúžil pouze na oblast vnitřní správy, načež v období označovaném jako takzvaný *liberální stát*³⁴, se význam ještě zúžil a policií byla označována jen činnost státu a dalších státních orgánů, jejichž funkce byla především ochranná, nařizovaná a pořádková. Současné chápání toho pojmu je spojování především s označením bezpečnostního orgánu určeného k ochraně obyvatel.

2.1 Historie Policie České republiky

Vývoj policie v ČR sahá daleko před vznik samostatného Českého státu v roce 1993. Policie ČR se s velkým významem hlásí k tradicím prvorepublikových bezpečnostních složek, četnictva a státní policie. Ačkoliv obě složky byly Československým státem přebrány z Rakousko-Uherské monarchie, tak ve svých řadách přivítali lidi, kteří se zasloužili o vznik republiky. Byli jimi účastníci domácího odboje a legionáři.

2.1.1 Četnictvo

Jelikož je zrod četnictva pro pozdější vývoj policie velmi důležitý, je určitě žádoucí mu v této kapitole o historii Policie ČR věnovat pozornost.

Po revolučních událostech v letech 1848–1849 došlo ke změně na poli právní úpravy činnosti policejních úřadů. Do popředí vystávaly snahy, aby se systematicky začaly řešit otázky spojené s bezpečnostní službou.

Tyto fakty dávají impuls ke vzniku četnictva inspirovaného lombardským vzorem a následně po pádu absolutismu, který byl představován Alexandrem Bachem,

---

³² Aristotelovo pojetí demokracie. *Wikipedia.cz* [Online]. © 2. 2. 2014 [cit 2017-01-20]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Aristotelovo_pojet%C3%AD_demokracie.

³³ Policejní stát je stát, ve kterém vláda užívá neomezenou represí, mimo jiné také tajnou policii. Policejní stát je prvkem totalitních režimů.

³⁴ Založeném na principu, že svoboda je prioritní politická hodnota.

byla zavedena samospráva, v jejímž rámci fungovala komunální policie. Jak již bylo řečeno, po vzniku samostatného československého státu v roce 1918, Československo přejalo právní řád a systém z Rakousko-Uherské monarchie, a tím pádem došlo i k převzetí organizace státních policejních úřadů, komunální policie i četnictva.³⁵

Nejvyšším stupněm politické správy té doby bylo Ministerstvo vnitra, pod které spadalo i četnictvo, říční i silniční policie. Ministerstvo vnitra měl však širokou působnost, a kromě bezpečnostních otázek se zabývalo i dalšími, mnohdy obsahově velmi vzdálenými rezorty, jako např. donucovací pracovny nebo polepšovny.³⁶

Co se ale týká oblasti bezpečnosti a udržování řádu a pravidel, tak na celém území ČSR udržovalo bezpečnost četnictvo. Pouze ve statutárních městech, tuto agendu zastávaly státní policejní úřady.

Četnictvo bylo vojensky organizováno strážním sborem. Bylo podřízeno politickým úřadům, a to hlavně po stránce výcviku, kázně, vyučování a kontroly služby. Ve věcech hospodářských a právních bylo podřízeno četnickým důstojníkům. Příslušníci četnictva vykonávali službu výhradně ve stejnokrojích šedozelené barvy. Členové byly rozděleni na mužstvo a důstojníky. V čele stál generální velitel četnictva, který byl podřízen ministerstvu vnitra.³⁷

Četnický sbor během své existence zaznamenal obrovský vývoj a rozmach. Důkazem je vytvoření specializovaných složek, které měly za úkol zajišťování ochrany veřejného pořádku (četnické pohotovostní oddíly), na pátrání po zločincích (četnické pátrací stanice), na řízení dopravy (četnické kontrolní stanice) a na ochranu vzdušného prostoru státu (četnické letecké hlídky).³⁸

Rozmach a šíři četnického sboru potvrzuje publikace věnující se policii ČR, kde je uvedeno, že „v roce 1925 do působnosti 2 777 četnických stanic se 14 123 muži spadalo 239 225 km² státního území s 11 873 172 obyvateli [...] Obvodů státních policejních úřadů bylo pak 25 se 7 360 policisty a v působnosti měly 1 165 km² území s 1 700 000 obyvateli. Počet státních policejních úřadů se za dvacet let existence první Československé republiky zvýšil ze 4 v roce 1918, na 105 v roce 1938. Československá

---

³⁵ Policejní prezidium České republiky. *Policie České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 4. ISBN 978-80-254-6098-6.

³⁶ Tamtéž, s. 4.

³⁷ Tamtéž, s. 4.

³⁸ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva III*. Praha: Police history, 2001, s. 230.

státní policie se mimo jiné aktivně podílela a vniku a rozvoji mezinárodní spolupráce a na založení Interpolu (nevětší policejní organizace na světě). Příslušníci četnictva a státní policie projevili svoje vlastenectví v době ohrožení republiky, zejména službou v jednotkách Stráže obrany státu a v době okupace zapojením do protifašistického odboje.“³⁹

Četnictvo a policie vůbec, zaznamenala během let změnu politického režimu spolu s válečným stavem velký rozvoj, aby dosáhla nynějšího stavu.

2.2 Policie ČR

Krátký vznik odkazu, na který navazuje tradice, ke které se hlásí současná policie už je ryze historickým faktem. Ale jak funguje a kdy vlastně vznikla Policie České republiky? Na tyto, ale i mnohé další otázky se bude snažit odpovědět tato kapitola.

„Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestní činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky. Policie ČR je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajů České republiky. Úkoly policie ČR plní 47 000 policistů a 11 000 zaměstnanců policie.“⁴⁰

Výše uvedená fakta jsou spíše takovým konstatováním zřejmého a určitě nevystihují vše, co se pod pojmem Policie ČR skrývá.

Začněme od úplného začátku chápání policie. Snad každý si ve svých dětských letech hrál na policajty a zloděje a snem většiny dětí bylo stát se v dospělosti policistou. Povolání policisty se s profesí popeláře dělí o pomyslnou první příčku odpovědí na

---

³⁹ Policejní prezidium České republiky. *Policie České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 4. ISBN 978-80-254-6098-6.

⁴⁰ Tamtéž, s. 4.

otázku: „Co jsi chtěl(a) dělat, když jsi byl(a) malý(á)?“ S velkým odstupem jsou povolání jako doktor nebo právník. Čím to je, že ve většině dotazníků⁴¹, na toto téma, je povolání policisty stále oblíbené?

Do jisté míry je to dáno výchovou, kdy policista je symbolem síly, čistoty, ochrany a velké autority. Takto byl policista vyprofilován pro generace narozené před rokem 2000. Bohužel, v dnešní době policejní práce není tak atraktivní a příčinou toho je jakýsi úpadek, který je způsoben různými aférami v policejním sboru.

Pokud se vrátíme do nedaleké minulosti, dostat se k policii bylo velice obtížné a poměr těch, kteří se do služby hlásili a těch, kteří byli nakonec přijati jasně potvrzuje výše uvedené. V dnešní době je stav téměř opačný a je v zásadě tlačeno na to, aby se velké procento zájemců přijalo, ačkoliv by dříve neměli ani šanci. Příčinou je nedostatek policistů, způsobený odchodem do výsluhy nebo nesplněním kvalifikace potřebné k výkonu práce policisty.

I tak, není práce policisty „procházka růžovým sadem“. Není to jen prohánění se v policejních vozech vysokou rychlostí či udělování pokut za přestupky. Odraz policejní práce je bohužel lehce devalvován mnoha filmy (Byl jednou jeden polda, Policejní akademie), seriály (Kobra 11, Kriminálka Miami) nebo počítačovými hrami. Zde je policejní práce zobrazována jako jistá forma zábavy nebo hry, především má vždy šťastný konec.

Avšak riziko, které policista podstupuje každý den, kdy se oblékne do uniformy, je prakticky čím dál větší. Příčinou jsou nejen vnitřní nepokoje, ale stále častější hrozby terorismu apod. Nelze použít tlačítko „restart“ při dopravní nehodě, které by vozidlo opět opravilo nebo dokonce úplně zabránilo dopravní nehodě. Stejně tak nelze při přestřelce uhýbat kulkám a při zasažení sebrat lékárničku a zdraví si doplnit zpět. Policisté jsou svým způsobem hrdinové všedního dne a jejich práce spočívá v tom, aby se běžnému občanovi žádná příkoří nestávala a mohl bezstarostně chodit po ulicích. Jsou to hodiny a hodiny nepřetržité služby veřejnosti, které jsou nejen fyzicky, ale také psychicky náročné, a proto stále platí, že práci policisty nemůže dělat každý a toto povolání zaslouží obdiv a přirozený respekt.

---

⁴¹ O Policii ČR, *Policie České republiky* [Online]. © 2017 [cit 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

2.2.1 Organizace a struktura Policie ČR

Následující podkapitola přiblíží organizaci a řízení Policie České republiky. Organizační členění Policie upravuje zákon 273/2008 Sb. o policii České republiky, který nabyl účinnosti 1. ledna 2009. Kromě organizační struktury zákon dále upravuje její úkoly, oprávnění a povinnosti.

Činnost policii řídí policejní prezidium, které má v čele policejního prezidenta. V současnosti tuto funkci zastává genmjr. Mgr. Tomáš Tuhý⁴², který je policejním prezidentem od roku 2014. Policejní prezident odpovídá za činnost policie ministři vnitra⁴³. Pod pravomoci policejního prezidenta, ve smyslu podřízenosti, spadají útvary s celostátní působností i krajská ředitelství policie. Útvary s celostátní působností jsou zřizovány ministrem vnitra na návrh policejního prezidenta, krajská ředitelství jsou řízena zákonem.⁴⁴

V rámci zkvalitnění a zefektivnění policejní práce je Policie rozdělena do jednotlivých specializovaných útvarů, které se zabývají svou konkrétní specifickou činností. Tyto policejní útvary s působností na celém území ČR jsou:

- Kriminalistický ústav Praha
- Letecká služba
- Národní protidrogová centrála SKPV (Služba kriminální policie a vyšetřování)
- Pyrotechnická služba
- Ředitelství služby cizinecké policie
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV
- Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy SKPV
- Národní centrála proti organizovanému zločinu
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR
- Ochranná služba policie ČR
- Útvar rychlého nasazení
- Útvar speciální činnosti SKPV
- Útvar zvláštních činností SKPV

---

⁴² Informace platná k 1. 2. 2017.

⁴³ K 1. 2. 2017 tuto funkci zastává Milan Chovanec.

⁴⁴ Policejní prezidium České republiky. *Policie České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 5. ISBN 978-80-254-6098-6.

V čele útvarů se celostátní působností stojí ředitelé, kteří jsou jmenováni a odvoláváni policejním prezidentem.⁴⁵

Krajská ředitelství policie jsou útvary, které slouží veřejnosti na vymezeném teritoriu, v celkovém počtu 14 útvarů. V organizační struktuře fungují jako samostatné organizační složky a při plnění úkolů police samostatně hospodaří s finančními prostředky. V rámci krajských ředitelství působí např. v Praze a dalších velkých městech tzv. teritoriální útvary, které jsou podřízeny krajským ředitelstvím. Zřízeny jsou policejním prezidentem na návrh krajských ředitelů.⁴⁶

2.2.2 Financování Policie ČR

V předchozí části již bylo lehce zmíněno téma financování Policie a stejně jako u každé jiné organizace či samostatné jednotky, je téma financování je nedílnou součástí její existence. Na základě vysokého počtu policistů, vybavení a prostor je zapotřebí nutné hmotné zajištění. Jelikož zákonem o Policii není vymezen žádný majetek, se kterým by Policie mohla manipulovat a hospodařit, musí být financování zajištěno jiným způsobem.

S ohledem k činnosti, kterou Policie vykonává, a s přímou spojitostí na zájmy státu, lze tvrdit, že Policie poskytuje své služby jako veřejný statek, a protože je Policie ČR podřízena Ministerstvu vnitra, tak je také financována z rozpočtového kapitálu Ministerstva vnitra.⁴⁷ Aktuální stav přidělených financí ze státního rozpočtu do resortu Ministerstva vnitra je uveden v zákoně č. 457/2016 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2017.⁴⁸

---

⁴⁵ Celostátní útvary. *Policie České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>.

⁴⁶ Policejní prezidium České republiky. *Policie České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 5. ISBN 978-80-254-6098-6.

⁴⁷ PEKOVÁ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2002. Praha: ASPI, 2008, str. 407. ISBN 978-80-7357-351-5.

⁴⁸ Na základě zákona 457/2016 Sb. o státním rozpočtu České republiky na rok 2017, Policie ČR získá 33 907 655 640 Kč.

2.2.3 Příslušníci Policie ČR

Ve službách policie je nutné odlišovat ty, kteří jsou ve služebním poměru a ty, kteří pro policii pracují na základě klasického pracovně právního vztahu. Pro účely této práce se zaměříme na policisty ve služebním poměru.

Jak již nápisy na policejních vozech hlásají, hlavní náplní práce policisty je „pomáhat a chránit“. Nástup k policii nevede přes výběrové řízení s pohovorem a následným podpisem pracovní smlouvy. Cesta k výkonu služby je podstatně delší. Stručné verzi náboru se bude věnovat následující podkapitola.

2.2.3.1 Služební poměr, podmínky pro přijetí

Jak již bylo výše uvedeno, policisté nastupují do služebního poměru, který je v mnoha aspektech odlišný od pracovního poměru. Ve své podstatě jsou ve služebním poměru zařazeni všichni státní zaměstnanci. Služební poměr se zpravidla vykonává jako poměr na dobu neurčitou. Od pracovního poměru se liší především ve formě odměňování. Zatímco ve služebním poměru náleží zaměstnanci plat ve výši, jehož výše je upravována tabulkami a platovými třídami pro jednotlivé profese, tak zaměstnancem pracujícím na základě pracovního poměru pobírá mzdu, u níž není limitována horní hranice. Spodní hranice je však minimální mzda, upravená zákonem č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů.

Nově nastoupivší policisté jsou zařazováni pro výkon služebního místa u služby pořádkové a dopravní policie, cizinecké policie nebo ochranné služby. Zařazení do ostatních služeb policie (např. útvar rychlého nasazení, útvar pro odhalování organizovaného zločinu apod.) je podmíněno trváním služebního poměru u policie po minimální danou dobu. Dále je nutné splnit minimální stupeň vzdělání pro služební hodnost a tarifní třídu.

Uchazeč o přijetí do služebního poměru musí splnit několik podmínek. Spolu s písemnou žádostí přijetí do služebního poměru musí splňovat tyto podmínky:

- Být občanem České republiky
- Být starší 18-ti let

- Být plně způsobilý k právním úkonům
- Být bezúhonný (dokládá se aktuální výpis z rejstříku trestů)
- Mít středoškolské vzdělání s maturitní zkouškou a vyšší
- Mít fyzickou zdravotní a osobnostní způsobilost k výkonu služby
- Nebýt členem politické strany nebo politického hnutí
- Nevykonávat živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost
- Nebýt členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které vykonávají podnikatelskou činnost⁴⁹

Fyzická a osobnostní způsobilost je testována v průběhu přijímacího řízení a její úspěšné absolvování je bezpodmínečně nutné k nástupu do služebního poměru.

Celkově kolem přijímacího řízení k policii panuje mnoho nejasností, a proto tato práce podává krátký návod a ve stručnosti popsaný průběh přijímacího řízení podložené poznatky od jednoho z účastníků.

Přeskočíme-li doručení základních dokladů, jakými jsou např. rodný list, výpis ze zdravotní dokumentace, doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání apod. příslušnému náborovému středisku, proces přijímacího řízení začíná doručením žádosti o přijetí do služebního poměru.

Pokud uchazeč splňuje všechny výše uvedené podmínky, tak během přijímacího řízení, které trvá zpravidla 3 měsíce, absolvuje uchazeč psychologické vyšetření, prověrku tělesné zdatnosti a zdravotní prohlídku.

První na řadu zpravidla přichází psychologické vyšetření, kdy uchazeč obdrží pozvánku na specializované pracoviště, kde se podrobí tomuto testu. Vzhledem k náročnosti a rozsahu vyšetření, jsou uchazeči předem informováni o nutnosti odpočinku a „čisté mysli“ před započítím testu. Psychologické vyšetření je zaměřeno na zjišťování osobnostních předpokladů pro výkon služby, na základních policejních služebních místech. Jedná se o celodenní vyšetření, kdy uchazeč vyplňuje testy v několika blocích, a to písemnou formou i pomocí počítačů. V testech se objevují logické spojitosti, skládání obrazců pro prostorové myšlení, ale také řešení situací a otázky tzv. „na tělo“. Výsledky testu jsou posuzovány formou ústního pohovoru a

---

⁴⁹ Podmínky přijetí do služebního poměru. *Policie České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/podminky-prijeti-do-sluzebniho-pomeru.aspx>.

psychologem. V případě neúspěchu u psychologického vyšetření, je možné ho absolvovat opakovaně, avšak nejdříve za 2 roky.

V případě kladného hodnocení od psychologa, čeká uchazeč na další část přijímacího řízení a tím je ověření fyzické způsobilosti. S ohledem na praxi je nutné podotknout, že práce fyzické testy jsou tím největším sítím, přes které neprojde nejvíce zájemců o vstup do služebního poměru. Prověrka fyzické zdatnosti se skládá ze čtyř testů, které jsou všem dopředu známy, neboť jsou volně přístupné na internetových stránkách Policie ČR. Testy fyzické způsobilosti se skládají ve výcvikovém táboře policie, kde jsou přítomni lektoři, ale i psycholog, který dohlíží na reakce jednotlivých uchazečů. Všechny čtyři disciplíny testů jsou povinné a nadstandardní výkon v jedné z nich není zárukou přijetí. Minimální počet bodů k úspěšnému splnění kritérií je v součtu disciplín 36 bodů, avšak je třeba v každé z disciplín získat minimálně 4 body.

Disciplínami pro testování fyzické zdatnosti jsou:

- Člunkový běh, 4x10 metrů, kde na min. počet bodů (4 body) je třeba dosáhnout času 14,5 sekund.
- Klik vzpor ležmo (opakovaně), kde na min. počet bodů (4 body) je potřeba udělat správně 18 kliků.
- Celomotorický test – jedná se o gymnastické cvičení, kde se hodnotí kolikrát je uchazeč schopen opakovat cviky správně po dobu 2 minut. K dosažení min. počtu bodů (4 body) je třeba cvik opakovat 18krát.
- Běh na 100 metrů – úkolem je uběhnout vzdálenost 100 metrů, v co nejrychlejším čase, k dosažení min. počtu bodů (4 body) je třeba trať uběhnout za maximálně 5 minut a 15 vteřin.⁵⁰

Návody ke správnosti provedení jednotlivých cviků lze nalézt na internetových stránkách PČR nebo v brožurkách, které obdrží každý uchazeč od pracovníka personálního oddělení. Spolu s popisem, jak vykonat cviky správně, jsou součástí tabulky s bodovým ohodnocením disciplín.

Pokud uchazeč opouští výcvikový kemp s kladným výsledkem a s hodnocením „splnil“, tak již zbývá pouze absolvovat zdravotní prohlídku, jejíž cílem je posoudit zdravotní stav, který je nutný k výkonu náročné služby u Policie ČR.

---

⁵⁰ Posouzení fyzické způsobilosti uchazeče. *Policie České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/posouzeni-fyzicke-zpusobilosti-uchazece.aspx>.

Od výběrového řízení mohou obě strany kdykoliv odstoupit. V takovém případě personální oddělení archivuje údaje o uchazeči ještě další 3 roky, poté je skartuje. Pokud uchazeč požádá o opakované přijetí během 3 let od první žádosti, zohledňuje se při opětovném přijímacím řízení předchozí personální spis.

Pokud byly splněny všechny náležitosti výběrového řízení a oboustranný zájem stále trvá, nic nebrání v přijetí uchazeče do služebního poměru. Služební poměr je s nově nastoupivším policistou uzavírán na dobu určitou, a to na dobu tří let. Zároveň je nový policista povinen absolvovat základní odbornou přípravu, která vede především k nabytí znalostí a vědomostí v policejní problematice.

V den nástupu k výkonu služby také dochází ke slavnostnímu ceremoniálu, během něhož policista skládá služební slib:

„Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochranně zájmů České republiky nasadit vlastní život.“⁵¹

Tato základní odborná příprava trvá 12 měsíců, kdy jeden měsíc je vyhrazen na odbornou praxi na školním policejním středisku. Dalších šest měsíců ne vysoké policejní škole a v posledních pěti měsících se nový policisté školí v policejním středisku a na útvarech Policie ČR. Odborná příprava je zakončena ústní a praktickou zkouškou, zkouškou z fyzické zdatnosti, hodnoceným cvičením ze střelecké přípravy, taktiky a užívání donucovacích prostředků.⁵²

Všechny znalosti a dovednosti, které policisté získají na základní odborné přípravě pak slouží jako základ pro úspěšné absolvování služební zkoušky. Ta se skládá nejdříve 6 měsíců a nejpozději 1 měsíc před uplynutím doby, po kterou je nový člen policejního sboru zařazen do služebního poměru na dobu neurčitou.⁵³ Úspěšné složení

---

⁵¹ Služební slib. *Policie České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/sluzebni-slib.aspx>.

⁵² Základní odborná příprava a další vzdělání policistů. *České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zakladni-odborna-priprava-a-dalsi-vzdelani-policistu.aspx>.

⁵³ Tamtéž.

služební zkoušky je tedy nutným požadavkem a podmínkou pro zařazení do služebního poměru na dobu neurčitou.

Tím, že se člověk stane policistou, získá mnoho výhod a benefitů, které se k povolání policisty váží. Jsou jimi např. bezplatná služební výstroj, výsluhové nároky a sociální výhody (6 týdnů dovolené, studijní volno, příspěvky na penzijní připojištění aj.). Zároveň se policista musí smířit s tím, že existují věci, které se s prací policisty neshodují nebo jsou pro členy sboru přímo zakázány. Jsou jimi např. zákaz členství v politických stranách a hnutích, zákaz výkonu živnostenské či jiné výdělečné činnosti.⁵⁴ Jako každé povolání, má práce policisty svá pro a proti.

Jak už bylo v textu několikrát zmíněno, policisté jsou do určité míry svázáni a vedeni právními předpisy, které vymezují jejich činnost a pravomoci. Mezi hlavní důležité zákony o policii patří:

- Zákon 1/1993 Sb. Ústava ČR
- Zákon 2/1993 Sb. listina základních práv a svobod
- Zákon 40/2008 Sb. Trestní zákon
- Zákon 141/1961 Sb. Zákon o trestním řízení soudním (trestní řád)
- Zákon 122/2015 Sb. o policejním označení
- Zákon 361/2000 Sb. o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů
- Zákon 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
- Zákon 200/1999 Sb. o přestupcích (platnost od 1.7. 2017, poté bude nahrazen zákonem 250/2016 Sb.)
- Zákon 273/2008 Sb. o Policii ČR

2.2.3.2 Zákon o Policii ČR a Etický kodex Policie ČR

Uvedený výčet právních předpisů je jen strohou částí, které se týká Policie České republiky. Nejdůležitějšími předpisy, pro práci policisty jsou poslední dva

---

⁵⁴ Služební příjem, výsluhové nároky a další sociální výhody. *České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-03]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/sluzebni-prijem-vysluhove-naroky-a-dalsi-socialni-vyhody.aspx>.

zmíněné – zákon o Policii ČR a vnitřní směrnice, v podobě Etického kodexu Policie ČR.

Zákon o Policii ČR se skládá ze čtyř částí, z nichž první má 15 hlav a celý zákon se sestává ze 122 paragrafů. V zákoně je mimo jiné popsána organizace Policie, její řízení, postavení a činnost, mezinárodní spolupráce a mnohé další.

Součástí Hlavy III toho zákona (konkrétně § 9-13) jsou základní povinnosti policisty, mezi něž patří:

- 1) Zdvořilost – dodržování cti, vážnosti a důstojnosti osob, i své vlastní.
- 2) Iniciativa – v případě porušení nebo ohrožení vnitřního pořádku je policista povinen provést opatření, v rámci své pravomoci, aby porušení či ohrožení odstranil.
- 3) Přiměřenost postupu – zahrnuje tři oblasti:
  - a. Dbát na to, aby v důsledku postupu nevznikla bezdůvodná újma.
  - b. Dbát na to, aby rozhodnutím neprovést úkon, nevznikla osobám, jejichž bezpečnost je ohrožena, bezdůvodná újma.
  - c. Postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo sob nezúčastněných, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného úkonem.
- 4) Prokazování příslušnosti – povinnost prokázat svou příslušnost k policii.
- 5) Poučování – povinnost policisty poučit osobu dotčenou úkonem o právních důsledcích, před provedením úkonu⁵⁵

Důležitou částí zákona o Policii České republiky jsou oprávnění policisty, která jsou důležitá pro plnění jejich úkolů. K nejvýznamnějším patří omezení osobní svobody, oprávnění odebrat věc, zastavit dopravní prostředek, vstoupit do obydlí, na pozemek či jiného prostoru bez souhlasu uživatele, nebo za určitých podmínek, použít donucovací prostředek nebo zbraň.⁵⁶ Opět se jedná pouze o výčet některých základních

---

⁵⁵ Policejní prezidium České republiky. *Policie České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 18. ISBN 978-80-254-6098-6.

⁵⁶ Tamtéž, s. 18.

oprávnění, která policista má. Úplný soupis všech oprávnění je detailně popsán v zákonu 237/2008 Sb. včetně podmínek, za kterých tak policista může učinit.

Druhým důležitým pramenem pro práci policisty je Etický kodex Policie České republiky. Příslušníci Policie, při výkonu své služby veřejnosti, dodržují následující předpisy, které jsou založené na úctě a respektu k lidským právům.

Cílem Policie České republiky je

- a) *Chránit bezpečnost a pořádek ve společnosti,*
- b) *Prosazovat zákonnost,*
- c) *Chránit práva a svobody osob,*
- d) *Preventivně působit proti trestné a jiné protiprávní činnosti a potírat ji,*
- e) *Usilovat o trvalou podporu a důvěru veřejnosti.*⁵⁷

Základními hodnotami Policie České republiky jsou

- a) *Profesionalita,*
- b) *Nestrannost,*
- c) *Odpovědnost,*
- d) *Ohleduplnost,*
- e) *Bezúhonnost.*⁵⁸

Závazkem Policie České republiky vůči společnosti je

- a) *Prosazovat zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s veřejností, státními a nestátními institucemi,*
- b) *Chovat se důstojně a důvěryhodně, jednat se všemi lidmi slušně, korektně a s porozuměním a respektovat jejich důstojnost,*
- c) *Uplatňovat rovný a korektní přístup ke každé osobě bez rozdílu, v souladu s respektováním kulturní a hodnotové odlišnosti menšinových skupin všude tam, kde nedochází ke střetu se zákony,*

---

⁵⁷ Policejní prezidium České republiky. *Policejní kodex České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 14. ISBN 978-80-254-6098-6.

⁵⁸ Policejní prezidium České republiky. *Policejní kodex České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 14. ISBN 978-80-254-6098-6.

- d) *Při výkonu služby jednat taktně, korektně a vhodně uplatňovat princip volného uvážení,*
- e) *Používat donucovacích prostředků pouze v souladu se zákonem; nikdy nezacházet s žádnou osobou krutě, nehumánně ani ponižujícím způsobem,*
- f) *Nést odpovědnost za každou osobu, která byla omezena Policií České republiky na osobní svobodě,*
- g) *Zachovávat mlčenlivost o informacích zjištěných při služební činnosti,*
- h) *Zásadně odmítat jakékoliv korupční jednání, netolerovat tuto protizákonnou činnost u jiných příslušníků Policie České republiky, odmítnout dary nebo jiné výhody, jejichž přijetím by mohlo dojít k ovlivnění výkonu služby,*
- i) *Zásadně se vyhýbat jakémukoliv jednání, které by mohlo být střetem zájmů.⁵⁹*

Závazkem vůči ostatním příslušníkům Policie České republiky je

- a) *Usilovat o otevřenou a partnerskou spolupráci,*
- b) *Dbát, aby vztahy byly založeny na základě profesní kolegiality, vzájemné úcty, respektování zásad slušného a korektního jednání; jakékoliv formy šikanování a obtěžování ze strany spolupracovníků či nadřízených jsou vyloučeny,*
- c) *Netolerovat ani nekryt podezření z trestné činnosti jiných příslušníků Policie České republiky a trestnou činnost neprodleně oznámit; stejně tak netolerovat ani jiné jejich protiprávní jednání či jednání, které je v rozporu s Etickým kodexem Policie České republiky.⁶⁰*

Osobním a profesionálním přístupem příslušníků Policie České republiky je

- a) *Nést osobní odpovědnost za svou morální úroveň a svůj profesionální výkon,*
- b) *Chovat se bezúhonně ve službě i mimo ni tak, aby důstojně reprezentovali Policii České republiky svým jednáním, vystupováním i zevnějškem.⁶¹*

---

⁵⁹ Policejní prezidium České republiky. *Policejní řád České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 14. ISBN 978-80-254-6098-6.

⁶⁰ Tamtéž, s. 15.

⁶¹ Tamtéž, s. 15.

Každý příslušník Policie ČR, který se chová v souladu s Etickým kodexem, si zaslouží plnou úctu a respekt společnosti, kterou příslušníci Policie brání i nasazením vlastního života.

2.2.4 Služby Policie České republiky

Následující kapitola podá stručný přehled a charakteristiky jednotlivých služeb, které působí v rámci Policie ČR.

2.2.4.1 Služba pořádkové policie

Služba pořádkové policie je nejpočetnější službou. Její příslušníci jsou, co do obsahu a rozsahu práce, nejuniverzálnější. Jedná se o tradiční uniformovanou složku Policie ČR, se kterou se můžeme setkat v každodenním životě. Do náplně práce pořádkové policie patří zejména boj proti kriminalitě, pátrání po osobách a věcech, ochrana veřejného pořádku, či dohled nad plynulostí a bezpečností silničního provozu.⁶²

Ke kontaktu s veřejností slouží síť obvodních oddělení na území celé republiky a místní oddělení na území hlavního města Praha. Na těchto odděleních je vykonávána nepřetržitá služba s možností okamžitého výjezdu nebo zásahu. Oddělení zároveň přijímají různé podněty a oznámení od široké veřejnosti.⁶³

Příslušníci pořádkové policie dále provádějí obchůzkovou činnost a tím působí jako prevence proti případné kriminalitě. Obchůzková činnost přispívá k tomu, že pořádková služba je jednou z nejviditelnějších služeb Policie ČR. Zejména proto, že na její členy můžeme narazit během dne na ulicích, v MHD nebo v obchodních centrech. Služba pořádkové policie má přibližně 19 000 policistů.

V případech trestních a přestupkových řízení se příslušníci pořádkové policie angažují především v případech drobné majetkové kriminality, která je mezi veřejností

---

⁶² MACEK, P. *Pořádková činnost policie (obecná část)*. Praha: Policejní akademie ČR, 1995.

⁶³ Policejní prezidium České republiky. *Policie České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 22. ISBN 978-80-254-6098-6.

nejčastější. Zároveň se v rámci prevence, příslušníci pořádkové policie, snaží o zapojení veřejnosti do policejní práce a přiblížení policie k „obyčejnému“ lidu.

Nedílnou součástí pořádkové policie jsou pořádkové jednotky, které plní specifické úkoly, při ochraně bezpečnosti osob a majetku. Příslušníci pořádkových jednotek jsou oděni do speciální výstroje a vybaveni speciální výzbrojí. Mezi jejich výbavu patří např. ochranné masky, štíty a přilby nebo slzotvorné granáty.⁶⁴ Tyt složky nacházejí uplatnění zejména při větších akcích, kde hrozí riziko většího ohrožení. Mezi takové akce se řadí sportovní klání nebo demonstrace. Dále jsou pořádkové jednotky nasazovány do pátracích akcí, ale také při živelných pohromách.⁶⁵

Příslušníci pořádkové policie vykonávají službu i ve specializovaných součástech, jakými jsou poříční nebo železniční oddělení. Jedná se o běžný typ pořádkové policie se stejnými úkoly, ale pouze ve vymezeném prostředí vodních toků a ploch. Případně železnic a nádraží. Opět se tyto příslušníci orientují především na zloděje či záchrannou činnost (např. záchrana tonoucího). Specializované oddíly jsou vybaveny adekvátní technologií, nutnou pro řádný výkon práce ve ztížených podmínkách, jimiž např. vodní plochy bezpochyby jsou. V řadách Policie ČR je přibližně 100 profesionálních potápěčů.⁶⁶

2.2.4.2 Služba dopravní policie

Další specifickou službou, kterou policie vykonává je dopravní policie. Hlavní náplní práce této služby je zabezpečení plynulosti silničního provozu na pozemních komunikacích, pomoc při objasňování a odstraňování dopravních nehod, také dohled nad dodržováním zákazů řízení bez patřičných oprávnění nebo pod vlivem alkoholu či drog nebo překračování nejvyšší povolené rychlosti. Současně může dopravní policie zajišťovat doprovod a bezpečný průjezd pro dopravu nadměrných nákladů (části stavebních konstrukcí apod.). Kromě kontroly rychlosti a dodržování dopravních

---

⁶⁴ Policejní prezidium České republiky. *Policie České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 24. ISBN 978-80-254-6098-6.

⁶⁵ Tamtéž, s. 24.

⁶⁶ Tamtéž, s. 26

předpisů má dopravní policie právo kontrolovat dodržování zákonem stanovených přestávek u řidičů autobusů a nákladních vozidel.⁶⁷

K dopravní policii patří i část dálniční policie, která se specializuje především na dálniční úseky. Kvůli vysokým nárokům na rychlost jsou pochopitelně členové dálniční policie vybaveni odpovídajícími vozidly a rychlými motocykly. V těchto speciálních vozidlech, je však nutné absolvovat speciální školení, jízdy a získat oprávnění k řízení. Dálniční policie disponuje i automobily „civilního zbarvení“, které umožňují méně nápadnou formu kontroly na dálnicích – tzv. skrytý dohled.⁶⁸

2.2.4.3 Služba cizinecké policie

Cizinecká policie je speciální součástí Policie ČR. Její hlavní činnost spočívá k plnění úkolů vyplývajících ze zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Hlavními úkoly jsou odhalování nelegální migrace a přijetí opatření vůči cizincům, kteří se pohybují na území ČR v rozporu s platnými předpisy. Cizinecká policie se podílí na odhalování přeshraniční kriminality, kdy v rámci mezinárodních smluv pomáhá v pátrání po příslušnících jiných států, u kterých je podezření ze spáchání trestného činu s podezřením na pobyt v České republice.⁶⁹

Cizinecká policie také úzce spolupracuje s Oblastními inspektoráty práce, kdy spolu s inspektory odhalují nelegální pracovníky se státní příslušností jinou než českou, především, mimo EU. Jsou tak prováděny namátkové kontroly na různých pracovištích, především na stavbách a v restauračních zařízeních, kde je výskyt cizinců nejčastější.

---

⁶⁷ Tamtéž, s. 30.

⁶⁸ PAVLÍČEK, K. a kol. *Dopravně bezpečnostní činnost policie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1994.

⁶⁹ Policejní prezidium České republiky. *Policie České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 38. ISBN 978-80-254-6098-6.

2.2.4.4 Letecká služba

Historie bezpečnostního letectva sahá až do roku 1935, kdy byly zřízeny četnické letecké hlídky. Hlavním úkolem byla ochrana vzdušného prostoru státu.⁷⁰

Nynější letecká služba Policie ČR má však jiné poslání. Policejní letka drží neustálou pohotovost, aby mohla v případě potřeby poskytnout vzdušnou podporu u policejních akcí, a především pomohla k ochraně lidských životů a zdraví.⁷¹

Policejní letci provádějí zásahové, pátrací, hlídkové, záchranné a průzkumné lety. Podílejí se na řízení dopravy, na pátrání po pohřešovaných osobách, ale i po nebezpečných pachatelích. Letecká policie disponuje především vrtulníky se špičkovým vybavením, mezi které patří např. termovize, která je velkým pomocníkem právě při pátracích akcích.

2.2.4.5 Služba rychlého nasazení

Útvar rychlého nasazení, označován jako URNA, je specifický útvar Policie ČR, který je především určený na boj proti terorizmu. Má celostátní působnost a je přímo podřízen policejnímu prezidentovi, který se souhlasem ministra vnitra, rozhoduje o vyslání. Vzhledem k povaze a cílům útvaru, udržuje URNA pravidelný kontakt se světovými jednotkami podobného zaměření.⁷²

Výcvik policistů útvaru pro rychlé nasazení je velmi specifický a mimo jiné zahrnuje taktické postupy při zákrocích vůči pachatelům, kteří zadržují rukojmí nebo kteří hrozí nebezpečím uvnitř budov či dopravních prostředků.⁷³

Členové útvaru URNA, musí být neustále ve vynikající fyzické a psychické kondici. Stejně tak musí vynikat ve střelbě nebo v sebeobraně. Musí se neustále zdokonalovat v taktických dovednostech a být připraveni po psychické i zdravotní stránce pro okamžitou akci.

---

⁷⁰ Tamtéž, s. 42.

⁷¹ Tamtéž, s. 42.

⁷² Policejní prezidium České republiky. *Policejní České republiky*. První vydání. Praha, 2010, s. 60. ISBN 978-80-254-6098-6.

⁷³ Tamtéž, s. 60.

Postup, jak se stát členem této jednotky je velmi náročný. Členové útvaru jsou poté jakýmsi „vybroušeným diamantem“ Policie ČR, protože útvar URNA tvoří ti nejlepší z nejlepších. Kvůli náročnosti a nebezpečnosti práce, kterou členové útvaru provádí, je velmi dbáno na jejich bezpečnost a o bezpečnost rodinných příslušníků, kdy veškeré informace o těchto jedincích jsou důkladně skryty.⁷⁴

Kromě již zmíněných služeb, patří mezi služby Policie ČR také služba správních činností a ochranná služba.

2.3 Obecní policie

Na závěr kapitoly věnované Policii ČR je třeba zmínit se i o obecní (městské) policii, která bývá často poměřována právě s Policií ČR. Někde se také můžeme setkat s označením „pravá“ a „falešná“ policie, právě když dojde na porovnávání výše uvedených. Základní rozdíly a funkce. Organizaci a řízení rozebere tato podkapitola.

Obecní policie, už ze svého názvu, je orgánem obce. Je zřizována jednotlivými obcemi, především pro jejich účely, stejně tak je i financována samotnou obcí. Mezi hlavní úkoly obecní policie patří zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku.

Vzhledem k pravomocem, obecní policie nedisponuje tak rozsáhlou škálou pravomocí jako Policie ČR. To znamená, že obecní policie nevyšetřuje trestné činy, i když jejím úkolem je trestné činnosti přecházet. Obecní policie dbá na dodržování značení, různých zákazů parkování, ale i měření rychlosti.⁷⁵ Tyto, ale i jiné povinnosti, však plní jen v rámci své obce nebo města.

S příslušníky obecní policie se můžeme setkat při procházkách o městě, v MHD anebo v provozu pozemních komunikacích.

---

⁷⁴ Tamtéž, s. 60.

⁷⁵ Obecní policie. *Wikipedia.cz* [Online]. © 18.9.2016 [cit 2017-02_13]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obecn%C3%AD_policie.

2.3.1 Rozdíly mezi obecní policií a Policií ČR

Strážníci obecní policie a policisté České republiky se neliší pouze rozsahem pravomocí a působností. Příslušníci obecní policie jsou v pracovně právním poměru ve vztahu k obci, neplatí na ně tedy tabulkový systém platů, jako u Policie ČR. Městský strážník tudíž nepobírá plat, ale mzdu, ve výši určené obcí. Postavení obecní policie je vymezeno zákonem č. 553/1991 Sb. o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Na základě toho zákona, je obecní policie zřizována, popřípadě rušena, zastupitelstvem obce, obecně závaznou vyhláškou. Dále je řízena starostou, popřípadě pověřeným členem zastupitelstva obce.⁷⁶

Rozhodnutí, zdali obec bude mít obecní policii či nikoliv, je ryze v kompetenci zastupitelstva obce. Pokud se obec rozhodne nezřídit vlastní obecní policii, může její činnost vykonávat, na základě dohody, obecní policie jiné obce.

V obcích, které mají status města, nebo statutárního města, se obecní policie označuje jako městská policie. Stejně označení nese policie i v hlavním městě Praha.

Obecní policie úzce spolupracuje s Policií ČR, a v případech spolupráce, jsou strážníci obecní policie povinni uposlechnout pokyny policistů České republiky.

Požadavky na nové uchazeče jsou rozdílné pro obecní policii a pro Policii ČR. Nejvýraznějším rozdílem je věk uchazeče. Podle zákona č. 553/1991 Sb., § 4, odst. 1, se strážníkem obecní policie může stát občan České republiky starší 21 let. Pro úspěšné přijetí je potřeba absolvoval nástupní kurz strážníka, který trvá 5 měsíců.⁷⁷ Fyzické a psychické testy pro přijetí jsou naopak podobné, stejně jako zdravotní způsobilost, bezúhonnost a dosažení středoškolského vzdělání, zakončeného maturitní zkouškou. Dalším rozdílem mezi příslušníky obecní policie a příslušníky Policie ČR je jejich uniforma. Strážníci obecní policie mají na uniformě znak s nápisem „Obecní policie“ nebo „Městská policie“ a velký státní znak ČR. Na pravé straně hrudi je umístěno identifikační číslo strážníka.

Obecně lze říci, že městská, či obecní, policie nemá takovou autoritu u obyvatelstva jako Policie ČR. Především kvůli nedostatkům ve znalostem ohledně

---

⁷⁶ Prevence – činnost. *Městská policie hlavního města Prahy* [Online]. © 2016 [cit 2017-02_10]. Dostupné z: <http://www.mppraha.cz/prevence-mp/prevence-cinnost>.

⁷⁷ Nábor nových srážníků. *Městská policie hlavního města Prahy* [Online]. © 2016 [cit 2017-02_10]. Dostupné z: <http://www.mppraha.cz/2-articles/uncategorised/1365-nabor-nova-podoba>.

svých pravomocí a postupů, které strážníci obecní policie užívají pro plnění svých povinností. Otázkou je, zda pěti měsíční kurz je dostatečný pro nabytí všech potřebných znalostí.

Nicméně, obecní policie má své opodstatnění. Případů, kdy strážník obecní policie zachraňoval nejen majetek, ale i život, je mnoho. Velké množství strážníků je držiteli několika ocenění za pomoc lidem v nesnázích, mnohdy s nasazením vlastního života.

3 BEZPEČNOSTNÍ SBORY

Policie České republiky není jediným bezpečnostním sborem, který ve státě funguje. Tato kapitola postupně uvede další články, které patří mezi bezpečnostní sbory ČR. U každého z následujících sborů bude stručný popis činnosti a funkce v bezpečnostním systému. V přílohách této práce je obrazový materiál, který se týká všech složek bezpečnostního systému ČR. Mimo jiné jsou zde ukázky odznaků jednotlivých sborů či seznam a hodnostní označení příslušníků bezpečnostních sborů ČR.

3.1 Celní správa České republiky

„Celní správa České republiky je bezpečnostním sborem zajišťujícím výkon kompetencí v oblasti správy cel a některých daní, jakož i dalších svěřených nefiskálních činností ve prospěch státu i jeho občanů.“⁷⁸

Česká celní správa má ve své působnosti zajištění dvou hlavních úkolů, mezi které patří regulace domácího trhu a to tím, že vybírá clo z dováženého zboží ze zahraničí a dále také dohlíží na to, aby právě toho zboží přímo neohrožovalo životy a zdraví osob, ale také zvířat. Máme-li si uvést významnou změnu, která celní správě přinesla další kompetence, tak nesmíme opomenout změnu datovanou od 1. ledna 2004, od tohoto data celní orgány spravují veškeré spotřební daně, mezi které patří daň z minerálních olejů, z lihu, ale také například daň z piva, z vína a tabákových výrobků. Nově od 1. ledna 2008 spravují celní orgány ekologické daně. Sem patří daň ze zemního plynu a dalších vybraných plynů, celní správa má pod svou záštitou tako výběr daní z pevných paliv a daň z elektřiny. Od 1. července 2015 celní orgány spravují spotřební daň ze surového tabáku. Dále je také celní orgány správcem daně z přidané hodnoty, a to v případě, že dovozené zboží pochází z třetí země a deklarant není v České republice registrován jako plátce daně z přidané hodnoty.⁷⁹

---

⁷⁸ O české CS. *Celní správa České republiky* [online]. [cit. 2017-01-11]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/o-ceske-cs.aspx>

⁷⁹ Tamtéž

Více si celní správu přiblížíme podle zákona o celní správě, tedy zákona č. 17/2012 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.⁸⁰ Zákon nám v samotném úvodu, tedy § 1 vymezuje, že celní správa je soustavou správních orgánů, ale zároveň i bezpečnostním sborem, kdy jsou pro potřeby působnosti zřizovány celní úřady, přičemž hlavním orgánem je Generální ředitelství cel. Tyto celní úřady jsou správními úřady a také organizačními složkami státu. Generální ředitelství cel je přímo podřízeno Ministerstvu financí a jednotlivé celní úřady jsou podřízené Generálnímu ředitelství cel. § 2 nám říká, že Generální ředitelství cel má celorepublikovou působnost se sídlem v hlavním městě Praze. Zaměříme-li se na věcnou působnost české celní správy podle § 4, zjistíme, že pod Generální ředitelství cel spadá velké množství kompetencí. My si nyní uvedeme některá z nich. Patří sem například vykonávání působnosti správního orgánu nejbližší nadřízeného celním úřadů, dále převádí cla podle platných předpisů Evropské unie. Generální ředitelství cel je mimo jiné orgánem celní správy, který má ve věcech vymezených trestním řádem České republiky stejné postavení, jako policejní orgán. Dále se Generální ředitelství cel podílí například na zajišťování úkolů souvisejících se sjednáním mezinárodních smluv, které vyplývají z ratifikovaných mezinárodních smluv a z členství v mezinárodních organizacích. Jako je například zajišťování výměny informací mezi jednotlivými státy Evropské unie o vydání jednotného povolení apod. Celní správa tvoří funkci zprostředkovatele informací a koordinátor úkolů v této oblasti. Z pověření ministerstva může Generální ředitelství cel vymáhat finanční pohledávky či provádět mezinárodní spolupráci při správě daní. Dále ředitelství provádí laboratorní zkoumání, zkoumá a analyzuje vzorky zboží podle kriminalistické metody, tedy soustavy analýz a rozborů a to pro potřeby orgánů Finanční správy České republiky.⁸¹

Zaměříme-li se na věcnou působnost, která vychází z § 8, zjistíme, že celní úřad vykonává svou činnost v oblasti správy cel a správy daní. Dále se celní úřad zapojuje do úkolů mající vliv na rozvoj mezistátních styků. Celní správa také vykonává dohled nad osobami, u kterých je podezření, že porušily smluvní podmínky či právní předpisy

---

⁸⁰ Zákon č. 17/2012 Sb. o Celní správě České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, s. 98-123. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb12017>

⁸¹ Tamtéž

druhé smluvní strany, ze stejného důvodu pak vykonává dohled nad kontejnery či dopravními prostředky či nad pohybem určitého zboží.⁸²

Nyní si přiblížíme § 21, který je zaměřen na povinnosti při služebních úkonech. Odstavec 3 zmiňovaného paragrafu nám blíže vysvětluje, co si máme představit pod pojmem služební zákrok. Služebním zákrokem pod jednotným velením se zde rozumí takový zákrok, kdy je nutné zapojení více celníků a kdy je nutné použít donucovací prostředek nebo zbraň, o použití však rozhodne celník pověřený řízením služebního zákroku. Rozhodnutí o použití donucovacích prostředků nebo zbraně musí být zdokumentováno na zvukovém, obrazovém nebo písemném záznamu. Následující § 22 nás informuje, že jakmile se služebním úkonem zasahuje do práv nebo svobod člověka, je v tomto případě příslušný celník provádějící služební úkon povinen osobu poučit o právních důvodech služebního úkonu a samozřejmě také o jejích právech. Nestane-li se tak, je nutné poučit osobu dodatečně, jakmile to okolnosti dovolí. § 27 nám přibližuje povinnost mlčenlivosti, kdy je celník podle daňového řádu povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se během působnosti orgánu celní správy seznámil. A to především proto, aby se tyto informace nedozvěděla nepovolaná osoba. Zákon nás upozorňuje, že tato povinnost trvá i po ukončení služebního poměru celníka. Povinnosti mlčenlivosti je podle tohoto zákona zmocněn pouze generální ředitel nebo jím pověřený pracovník, vedoucí zaměstnanec Generálního ředitelství cel. Povinnost mlčenlivosti se celník nemůže dovolávat vůči orgánům, které nad působností orgánů celní správy vykonávají dozor. Jedná se například o dovolání vůči policejním orgánům, státnímu zástupci, soudu či jinému bezpečnostnímu sboru.⁸³

§ 44 hovoří o donucovacích prostředcích, které si výčtem nyní uvedeme. Mezi donucovací prostředky, které má celník podle tohoto zákona oprávnění použít jsou hmaty, chvaty, údery nebo kopy, pouta, služební pes, technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla, hrozba namířenou střelnou zbraní, zásahová výbuška, vytlačování vozidlem apod. Donucovacích prostředků je celník oprávněn použít pouze v případě jedná-li se o ochranu a zabezpečení veřejného pořádku, ochrany bezpečnosti osob, své vlastní osoby či majetku, a to v místnostech či prostorách, které jsou využívány orgány

---

⁸² Zákon č. 17/2012 Sb. o Celní správě České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, s. 98-123. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb12017>

⁸³ Tamtéž

celní správy, ministerstvem, orgánem finanční správy aj. Před použitím donucovacích prostředků je nutno, aby celník osobu jednající protiprávně, vyzval, aby od své protiprávní činnosti opustila, jestliže osoba výzvy neuposlechne, je celník oprávněn donucovacích prostředků použít. Následující § 45 uvádí příklady situací, kdy je celník oprávněn použít zbraň v případě nutné obrany a krajní nouze, dále také například aby zamezil útěku nebezpečného pachatele aj. důvody uvedené v citovaném zákoně.⁸⁴

Poslední paragraf, který si přiblížíme je § 67 a § 68, který na ten předchozí navazuje. Oba paragrafy, které spadají pod hlavu třetí, se zaměřují na výměnu informací s členskými státy v rámci policejní spolupráce. Ve výše zmíněných paragrafech se dozvídáme, že pro výměnu informací v rámci policejní spolupráce členských států Evropské unie, se za donucovací orgán považuje Europol (Evropský policejní úřad) a Eurojust (Evropská jednotka pro soudní spolupráci). V tomto případě hovoříme o tzv. výměně operativních informací, které jsou využitelné v rámci celní vyhledávací činnosti. Operativní informace získané od jiného členského státu Evropské unie či od třetí země mohou být dále předávány pouze se souhlasem státu, který tyto operativní informace poskytl.⁸⁵

3.2 Vězeňská služba a Justiční stráž

Při bližším charakterizování vězeňské služby České republiky budeme vycházet ze zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky ve znění pozdějších předpisů⁸⁶. V samotném úvodu zákona je definováno, kdo vězeňskou službu (dále jen „VS“) zřizuje, tedy stát. Dále se ze zákona dozvídáme, že VS zajišťuje vedle výkonu vazby také výkon zabezpečovací detence a výkon trestu v odnětí svobody. Samotný § 1 odstavce 2 nám říká, že VS se řadí mezi ozbrojené bezpečnostní sbory. V jejím čele je generální ředitel VS, kterého jmenuje a odvolává ministr spravedlnosti,

---

⁸⁴ Zákon č. 17/2012 Sb. o Celní správě České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, s. 98-123. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb12017>

⁸⁵ Tamtéž

⁸⁶ Zákon č. 555/1992 Sb. o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1992, s. 3297-3302. Dostupné také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=40337&nr=555~2F1992&rpp=15#local-content>

tomu také generální ředitel VS odpovídá za činnost VS. Také se v tomto paragrafu dozvídáme, že VS je správní úřadem a účetní jednotkou.

Organizační struktura VS⁸⁷ je následující, hierarchicky nejvyšší jednotkou je generální ředitelství, poté následuje vazební věznice, dále jen věznice, ústavy pro zabezpečovací detence, Střední odborné učiliště a Akademie vězeňské služby.

Jak ze samotného § 1 odstavce 6 vyplývá, VS působí na území České republiky, nestanoví-li zvláštní předpis jinak nebo vyhlášená mezinárodní smlouva, k jejíž ratifikaci dal souhlas Parlament a k níž je Česká republika zavázána.⁸⁸

Nyní si podle § 2 uvedeme některé z hlavních úkolů, které VS zajišťuje a jsou v její kompetenci. Jedná se například o dohled nad dodržováním zákonem stanovených podmínek výkonu vazby a výkonu trestu odnětí svobody. Dále dodržuje správu nad ústavami pro zabezpečovací detenci, prostřednictvím různých výchovných, vzdělávacích programů působí na osoby ve výkonu trestu odnětí svobody s cílem vytvořit fungující předpoklady pro běžný způsob života po propuštění z tohoto nápravného zařízení. Mezi další úkoly VS patří zajišťování pořádku a bezpečnosti v budovách soudů, státních zastupitelství a ministerstvech. VS také provozuje hospodářskou činnost a to tím způsobem, že se snaží zaměstnat osoby ve výkonu trestu odnětí svobody, popřípadě i osoby ve výkonu vazby. Dále VS vede evidenci osob ve výkonu trestu odnětí svobody, také osob ve výkonu zabezpečovací detence a evidenci osob ve výkonu vazby na území České republiky. Mimo jiné VS plní úkoly vyplývající z přijatých mezinárodních smluv, k nimž je Česká republika po souhlasu k ratifikaci Parlamentem, vázána. Úkolem VS je také zabezpečit kvalitní vzdělání svých zaměstnanců, přesněji příslušníkům VS. Rozvoj vzdělání těchto příslušníků má pod gescí Akademie vězeňské služby. Ve Středním odborném učilišti zabezpečuje VS vzdělávací programy pro osoby ve výkonu trestu odnětí svobody a pro osoby ve výkonu vazby. Nesmíme opomenout také poskytování zdravotní služby ve svých zdravotnických zařízeních osobám ve výkonu trestu, osobám ve výkonu trestu odnětí svobody, osobám ve výkonu zabezpečovací detence, příslušníkům a občanským zaměstnancům VS.⁸⁹

---

⁸⁷ Zákon č. 555/1992 Sb. o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1992, s. 3297-3302. Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=40337&nr=555~2F1992&rpp=15#local-content>

⁸⁸ Tamtéž

⁸⁹ Tamtéž

Vězeňská stáž střeží, ale také předvádí a eskortuje osoby ve výkonu vazby, ve výkonu zabezpečovací detence a ve výkonu trestu odnětí svobody do výkonu ústavní nebo ochranné výchovy, ústavního ochranného léčení nebo do zabezpečovací detence. Naopak justiční stráž a jejími úkoly rozumíme zajišťování pořádku a bezpečnosti v budovách soudů, státních zastupitelství a ministerstev. Není také neobvyklé, že je justiční stráž povolána plnit úkoly vězeňské stráže, a to ke střežení vazebních věznic a věznic, kde také osoby z těchto zařízení eskortuje a zajišťuje plynulou činnost k dosažení stanoveného pořádku a kázně. Dále bychom si také mohli uvést, že pověřené orgány VS mají postavení policejního orgánu v řízení o trestných činech spáchaných v některém z nápravných zařízení a to u osob ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody a zabezpečovací detence.⁹⁰

Generální ředitel VS provádí právní úkony za VS jménem státu. Ministerstvo při výkonu státní správy vytváří VS podmínky tak, aby její činnost mohla řádně fungovat. Mezi tyto podmínky, které si nyní uvedeme, patří například stanovení rozpočtu v rámci rozpočtu kapitoly ministerstva, dále provádí kontrolu dodržování povinností při hospodaření s majetkem státu, provádí analytickou a kontrolní činnost na úsecích obranného a civilního nouzového plánování, ochrany utajování informací, požární ochrany apod. Dále také například zpracovává analýzy na úseku informatiky a navrhuje koncepty nových informačních technologií a počítačových systémů.⁹¹

Nyní si přiblížíme § 17, který nám přibližuje donucovací prostředky, které jsou příslušníci VS oprávněni v případě potřeby použít. Donucovací prostředky se použijí pouze v případě, je-li to nutné k zajištění pořádku a bezpečnosti a to proti osobě, která ohrožuje život a zdraví, úmyslně poškozuje majetek, narušuje pořádek nebo bezpečnost v prostorách VS, v budovách soudu, ve věznici pro místní výkon trestu apod. Mezi donucovací prostředky řadíme například hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany, pouta, předváděcí řetízky, obušek nebo jiný úderný prostředek, služebního psa, hrozbu střelnou zbraní, varovný výstřel apod. Následně § 19 nám vyčleňuje případy, kdy není možné použít donucovací prostředky a střelnou zbraň. A to v případě, jedná-li se

---

⁹⁰ Zákon č. 555/1992 Sb. o Vězeňské službě a justiční stráži České republiky. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1992, s. 3297-3302. Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=40337&nr=555~2F1992&rpp=15#local-content>

⁹¹ Tamtéž

o těhotnou ženu, o osobu vysokého věku, osobu se zjevným zdravotním postižením nebo jedná-li se o osobu zjevně mladší 15 let.⁹²

Více se tématice vězeňství v České republice zaobírat nebudeme. Můžeme si však uvést publikaci, která se alespoň okrajově zaobírá českým věznictvím. Je to kniha od D. Malé s názvem *Vězeňství po česku*⁹³. Další informaci ke struktuře věznic a působnosti VS, statistik a grafů apod. nalezneme na oficiálních webových stránkách VS České republiky⁹⁴.

3.3 Úřad pro zahraniční styky a informace

Nyní si seznámíme s vnější zpravodajskou službou České republiky, a to Úřadem pro zahraniční styky a informace, jehož působnost je upravena v zákoně č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů⁹⁵. Dále se Úřad pro zahraniční styky a informace (dále jen ÚZSI) řídí právními předpisy České republiky a mezinárodními smlouvami. Jak vyplývá z výše zmíněného zákona ÚZSI svým rozpočtem patří do rozpočtové kapitoly Ministerstva vnitra. Ředitele ÚZSI jmenuje a odvolává ministr vnitra, a to se souhlasem vlády, a z toho plyne, že ředitel ÚZSI je odpovědný ministru vnitra. O působnosti ÚZSI se více dozvídáme v § 5 citovaného zákona. Z daného paragrafu vychází, že ÚZSI zabezpečuje veškeré informace mající svůj původ v zahraničí. Jedná se zejména o takové informace ze zahraničí, které jsou důležité pro bezpečnost a ochranu zahraničně politických, ale také ekonomických zájmů České republiky. Z § 8 vyplývá, že zpravodajské služby podávají prezidentu republiky a vládě pravidelně jednou ročně, nebo na vyžádání častěji, zprávu o své činnosti. Pokud má informace a to především její obsah neodkladný charakter, předkládá se zpráva o ní bezprostředně a to do rukou prezidenta republiky, předsedovi vlády a příslušným členům vlády. Jak § 12 příslušného zákona o

---

⁹² Tamtéž

⁹³ MALÁ, D. *Vězeňství po česku*. Tišnov: Sursum, 2003. ISBN 80-7323-062-3.

⁹⁴ *Vězeňská služba České republiky* [online]. ©2012 Vězeňská služba České republiky [cit. 2017-01-11]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/>

⁹⁵ Zákon č. 153/1994 Sb. o zpravodajských službách České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, s. 1602-1604. Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=42079&nr=153~2F1994&rpp=15#local-content>

zpravodajských službách uvádí, činnost zpravodajských služeb podléhá kontrole vlády a Parlamentu. Parlament české republiky tedy může ÚZSI kontrolovat standartními nástroji pro kontrolu exekutivní moci. § 17 - § 20 se věnuje zvláštním ustanovením o ÚZSI. Kde je řečeno, že příslušník ÚZSI se při prokazování příslušnosti k této dané zpravodajské službě, prokazuje služebním průkazem s evidenčním číslem. Zároveň musí učinit ústní prohlášení „Úřad pro zahraniční styky a informace“. ÚZSI může použít sledování osob a věcí, krycí doklady, techniku nástrahového či technického charakteru, dále také například využít osob jednacích v jeho prospěch, která ovšem musí být starší 18 let, to vše pokud je to nezbytně nutné pro plnění úkolů v jeho působnosti na území České republiky. Krycími doklady se podle citovaného zákona rozumí listiny a předměty, které slouží ke skutečnému utajení skutečné totožnosti osoby. Krycím dokladem se však nesmí stát průkaz prezidenta republiky, ale také průkaz poslance nebo senátora Parlamentu či jiného člena vlády. Krycí doklad také nesmí být dokladem člena Nejvyššího kontrolního úřadu nebo guvernéra České národní banky, služební průkaz soudce či státního zástupce, mimo jiné jím také nesmí být diplomatický pas nebo doklad dosud žijící osoby. Krycí doklady vydává ÚZSI Ministerstvo vnitra. ÚZSI je oprávněn uchovávat a využívat informace o fyzických a právnických osobách, jestliže je to nutné k plnění úkolů v jeho působnosti.⁹⁶

Předmětem zájmu ÚZSI jsou v hlavní řadě informace, které by svým charakterem mohly být potencionální hrozbou, mezi kterou řadíme mezinárodní terorismus a šíření zbraní hromadného ničení. ÚZSI mimo jiné sleduje informace o ekonomické zločinnosti, v dnešní době velmi kontroverzní tematika, a to ilegální migrace, ale také sleduje vývoj a hrozby přicházející s různými formami politického extremismu.⁹⁷

Nyní si můžeme jen okrajově zmínit něco k historii ÚZSI. Základní kámen zpravodajské činnosti České republiky, tak jak ho známe dnes, byly položeny v letech 1993 a 1994. ÚZSI se stal vnější zpravodajskou službou se vznikem samostatné České republiky dne 1. ledna 1993, v té době však nebyla samostatnou jednotkou, ale patřila

---

⁹⁶ Zákon č. 153/1994 Sb. o zpravodajských službách České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, s. 1602-1604. Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=42079&nr=153~2F1994&rpp=15#local-content>

⁹⁷ Jaké je vaše hlavní poslání? *Úřad pro zahraniční styky a informace: Vnější zpravodajská služba České republiky* [online]. ©2016 ÚZSI [cit. 2017-01-13]. Dostupné z: <http://uzsi.cz/cs/jake-je-vase-hlavni-poslani/>

pod Ministerstvo vnitra, podle toho nesl ÚZSI i svůj název a to „Úřad pro zahraniční styky a informace Ministerstva vnitra ČR“. Samostatnou institucí, jak ji známe dnes se ÚZSI stal od 30. července roku 1994, podle zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky. Vývoj ÚZSI se odvíjí od novodobých výzev, kterým musí Česká republika čelit. ÚZSI bychom také mohli také označit za jakéhosi důstojného reprezentanta české zpravodajské komunity na mezinárodní scéně.⁹⁸

3.4 Hasičský záchranný sbor České republiky

Jak vyplývá ze zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých souvisejících zákonů⁹⁹, Hasičský záchranný sbor (dále jen HZS) je jednotný bezpečnostní sbor, jehož prvotním úkolem je chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi. Hovoříme-li o HZS České republiky, měli bychom si také zmínit jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany. Ty jsou zřizovány v souladu se zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů. Podrobnosti k činnosti dále stanoví vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany.¹⁰⁰

V první řadě je nutné přiblížit pojem mimořádná událost. Definice mimořádné události je zakotvena v zákoně č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. Mimořádnou událostí se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací.¹⁰¹ Obecně lze za mimořádnou událost považovat náhlou závažnou událost, která způsobila narušení stability systému s možným ohrožením jeho

---

⁹⁸ Historie ÚZSI. *Úřad pro zahraniční styky a informace: Vnější zpravodajská služba České republiky* [online]. ©2016 ÚZSI [cit. 2017-01-13]. Dostupné z: <http://uzsi.cz/cs/historie-uzsi/>.

⁹⁹ Zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2015, s. 4307-4324. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb15320>

¹⁰⁰ VÍŠEK, J. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012. s. 23-24. ISBN 978-80-7452-028-0.

¹⁰¹ Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2000, s 3461-3474. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb00239>

bezpečnosti nebo existence. Zeman¹⁰² krizovou situaci, kdy dochází ke změně stavu, který považuje za normální. A kdy dochází k vážnému porušení fungování systému a je nutné pro překonání tohoto stavu zavést adekvátní řešení. Dále se odkazuje na zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů, přesněji na § 2, písm. c) kde krizovou situaci chápe jako mimořádnou událost, při níž jsou ohroženy demokratické základy a územní celistvost státu, zdraví a životy velkého počtu osob a jiné důležité hodnoty. Zeman dále zdůrazňuje, že během krizových situací je důležitá součinnost výkonných složek státu, a to především jejich akceschopnost.

Z úkolů podle výše zmíněného zákona o HZS vyplývá, že se HZS České republiky podílí na zajišťování bezpečnosti republiky, ale také na plnění a organizování úkolů požární ochrany, dále provádí úkoly spojené s ochranou obyvatelstva, civilního nouzového plánování a integrovaného záchranného systému. V § 2 je zakotveno, že HZS společně s Ministerstvem zahraničních věcí organizuje humanitární pomoc poskytovanou ze zahraničí.¹⁰³

§ 5 zákona o HZS České republiky nám přibližuje strukturu HZS, která se člení na generální ředitelství, hasičské záchranné sbory krajů, záchranné útvary a školu. Následující § 6 říká, že generální ředitelství HZS je součástí Ministerstva vnitra, kde v čele stojí generální ředitel HZS České republiky. Dále se v tomto paragrafu dozvídáme, že ministerstvo zřizuje operační a informační středisko, které plní úkoly operačního a informačního střediska integrovaného záchranného systému. § 10 hovoří o speciálním útvaru HZS a tím jsou odřady civilní ochrany, které mohou být na žádost generálního ředitelství a HZS kraje vytvořeny z jednotek dobrovolných hasičů obcí a to k plnění úkolů za stavu ohrožení státu nebo válečného stavu. Odřady zde představují organizační, materiální a personální složku civilní obrany. Druhy hasičských odřadů jsou následovné: vyhledávací a záchranný hasičský odřad, požární hasičský odřad, chemický a ekologický hasičský odřad a povodňový hasičský odřad. Pro potřeby mezinárodních záchranných operací se zřizuje Vyhledávací a záchranný odřad, nesoucí označení USAR. Tyto odřady jsou tvořeny vyhledávacími a záchrannými družstvy.

---

¹⁰² ZEMAN, P., et al. *Česká bezpečnostní terminologie*. Brno: Masarykova univerzita; Mezinárodní politologický ústav, 2002. s. 71. ISBN 80-210-3037-2

¹⁰³ Zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2015, s. 4307-4324. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb15320>.

Z personálního hlediska jsou tvořeny hasiči a dále také členy Svazu záchranných brigád kynologů, kteří se zaměřují na vyhledávací práce.¹⁰⁴ HZS dále plní mimořádné úkoly, které je nezbytné plnit v zájmu ochrany života nebo zdraví obyvatel, životního prostředí, zvířat nebo majetku je-li k takovému úkolu způsobilý a není-li takovým plněním ohrožena jeho činnost.¹⁰⁵

Ministerstva vnitra a generálního ředitelství HZS České republiky spojuje plnění úkolů při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací. Ministerstvo vnitra je v tomto případě hlavním orgánem na úseku požární ochrany, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a přípravy na mimořádné události, civilního nouzového plánování a ochrany obyvatelstva. Dále ministerstvo vnitra a HZS České republiky spolupracuje při usměrňování integrovaného záchranného systému, provádí kontrolu a koordinaci poplachových plánů, organizuje instruktáže a školení aj. Generální ředitelství HZS České republiky má oprávnění doporučit vydání prováděcích právních předpisů, a to zejména pro oblast integrovaného záchranného systému. Mezi tyto oprávnění patří například pravidla pro zapojování do mezinárodních operací, která jsou obsažena v Nařízení vlády č. 463/2000. Dále se jedná o právní předpis obsahující zásady spolupráce operačních středisek integrovaného záchranného systému, které je obsaženo ve Vyhlášce č. 328/2001. Také si můžeme zmínit dokumentaci, která zpracovává a schvaluje používání havarijního plánu kraje a vnějšího havarijního plánu, jedná se o Vyhlášku č. 328/2001.¹⁰⁶

Mohli bychom si také zmínit, že na generálním ředitelství HZS České republiky nalezneme dokumentaci integrovaného záchranného systému, kterou tvoří havarijní plán kraje a vnější havarijní plán, dále také dokumentace o společných záchranných a likvidačních pracích, dokumentace o společných školeních a cvičeních, typové činnosti složek při společném zásahu, dohody o poskytnutí pomoci a územně příslušný poplachový plán. Generální ředitelství HZS České republiky zpracovává a vede dokumentaci, jako jsou dohody o poskytnutí pomoci a typové činnosti složek při

---

¹⁰⁴ VÍŠEK, J. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012. s. 35. ISBN 978-80-7452-028-0.

¹⁰⁵ Zákon č. 320/2015 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2015, s. 4307-4324. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb15320>

¹⁰⁶ VÍŠEK, J. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012. s. 29-31. ISBN 978-80-7452-028-0.

společném zásahu. Řadíme sem také dokumentaci o společných záchranných a likvidačních pracích a ústřední poplachový plán integrovaného záchranného systému. Dohodou o poskytnutí pomoci rozumíme písemnou dohodu o poskytnutí plánované pomoci na vyžádání, která stanovuje rozsah poskytnutí pomoci ostatních složek integrovaného záchranného systému.¹⁰⁷

Při koordinaci záchranných a likvidačních prací plní generální ředitelství HZS České republiky tyto úkoly, za prvé provádí analýzu a vyhodnocení situace v postiženém území, kde následně zpracovává návrhy možných opatření. Za druhé vede evidenci účinnosti nasazení sil a prostředků. Za třetí plní úkoly při organizování ochrany obyvatelstva v postiženém území. Dalšími úkoly jsou zpracovávání informací pro sdělovací prostředky a organizuje spojení ministerstva vnitra s postiženým územím.¹⁰⁸

Ve věcech ochrany obyvatelstva je ústředním garantem generální ředitelství HZS České republiky. Jedním z faktorů další připravenosti opatření k ochraně obyvatelstva jsou především finanční prostředky. Odpovědnost a termíny plnění úkolů stanovených pro zvýšení připravenosti jsou blíže uvedeny v *Harmonogramu realizace opatření ochrany obyvatelstva do roku 2013 s výhledem do roku 2020*.¹⁰⁹

3.5 Generální inspekce bezpečnostních sborů

Nyní si blíže přiblížíme úkoly dalšího samostatného ozbrojeného bezpečnostního sboru České republiky, a to Generální inspekci bezpečnostních sborů. Jedná se o instituci, v jejímž čele stojí ředitel inspekce, kterého jmenuje a odvolává předseda vlády, a to na návrh výboru Poslanecké sněmovny ve věcech bezpečnosti. Za výkon své funkce je ředitel Generální inspekce bezpečnostních sborů odpovědný předsedovi vlády. Úkoly inspekce jsou vymezeny v zákoně č. 341/2011 Sb.,

---

¹⁰⁷ VÍŠEK, J. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012. s. 31-35. ISBN 978-80-7452-028-0.

¹⁰⁸ Tamtéž, s. 37

¹⁰⁹ ZPĚVÁK, A. a kol. *Ochrana obyvatelstva v republikovém měřítku*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2014. s. 234. ISBN 978-80-7452-044-0.

o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů¹¹⁰. Příslušníci inspekce vykonávají svou činnost dle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů¹¹¹. Inspekce při plnění svých úkolů spolupracuje s jinými ozbrojenými složkami, dále také bezpečnostními sbory, orgány veřejné správy a mimo jiné i s fyzickými a právníckými osobami.¹¹²

Hlavní předmět a náplň činnosti inspekce je ukotvena v § 2 výše zmíněného zákona o inspekci. Generální inspekce bezpečnostních sborů se zaměřuje na vyhledávání, odhalování a prověřování fakt, která svědčí o tom, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem byl příslušník Policie České republiky, příslušník Vězeňské služby České republiky, příslušník inspekce, celník, zaměstnanec České republiky zařazený k výkonu práce v Policii České republiky či výkonu práce v inspekci. Úkolem inspekce je sledovat a vyhodnocovat informace o protiprávním jednání již popsané množiny osob. Inspekce mimo jiné navrhuje různá opatření, aby se protiprávní činnosti dalo účinně předcházet. Na základě toho vydává inspekce metodická doporučení, která předurčují správou činnost příslušných bezpečnostních sborů.¹¹³

Jelikož se inspekce řadí mezi ozbrojené bezpečnostní sbory, měli bychom se zmínit také o § 21 již citovaného zákona o inspekci, který vymezuje výčet donucovacích prostředků, které příslušník inspekce může v případě ochrany bezpečnosti své osoby, jiné osoby či při omezení svobody osoby, použít. Mezi donucovací prostředky inspekce patří hmaty, chvaty, údery a kopy, obušek či jiný úderný prostředek, hrozba namířenou zbraní, varovný výstřel pouta, prostředek k zamezení prostorové orientace aj. Z § 22 vyplývá, že při použití donucovacího prostředku musí příslušník inspekce dbát na to, aby osobě nezpůsobil újmu, která by byla zřejmě nepřiměřená k povaze jejího protiprávního jednání. My si nyní uvedeme pouze výčet z

---

¹¹⁰ Zákon č. 341/2011 Sb. o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2011, s4242-4270. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb11341>

¹¹¹ Zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2003, s5850-5910. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb03361>

¹¹² *Generální inspekce bezpečnostních sborů: O instituci* [online]. © 2012-2016 [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <http://www.gibs.cz/o-instituci>

¹¹³ Zákon č. 341/2011 Sb. o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2011, s4242-4270. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb11341>

§ 5 odstavce 1, který nám říká, kdy je příslušník inspekce oprávněn použít zbraň. Je to v případě nutné obrany a krajní nouze, dále k zamezení útěku nebezpečného pachatele, jestliže se pachatel nevzdá na výzvu nebo nechce opustit svůj úkryt aj. Nutno je však podotknout, že před použitím zbraně je příslušník inspekce povinen vyzvat osobu, aby opustila od protiprávního jednání s výstrahou, že svého jednání nenechá, bude použita zbraň.¹¹⁴

Požizování informací se věnuje § 31, která říká, že inspekce může pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných, je-li to nezbytně nutné při plnění úkolu. Z § 35 vyplývá, že inspekce může žádat vydání informací či evidence od správce evidence nebo si přímo vyžádat evidenci vedenou Policií České republiky, Vězeňskou službou České republiky. Jedná se především o vyžádání informací a záznamů z databáze účastníků veřejně dostupné telefonní služby, agendového informačního systému evidence občanských průkazů, cestovních dokladů a evidence obyvatel, dále si také může vyžádat evidenci diplomatických a služebních pasů, údaje o mýtném, dokumenty z katastru nemovitostí, registru silničních vozidel aj.¹¹⁵

Pro potřeby předložené bakalářské práce se více inspekci věnovat nebudeme. Můžeme si však uvést publikaci s názvem *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů*¹¹⁶. Kniha se blíže zabývá pracovním právem a právními úpravami pracovního poměru, pracovněprávními vztahy a služebním poměrem a jinými skutečnostmi z této oblasti.

---

¹¹⁴ Zákon č. 341/2011 Sb. o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2011, s4242-4270. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb11341>

¹¹⁵ Tamtéž

¹¹⁶ TOMEK, P. a K. NOVÝ. *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-71-7.

3.6 Bezpečnostní informační služba

Bezpečnostní informační služba České republiky, jak vyplývá ze zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve změně pozdějších předpisů¹¹⁷, je ozbrojená zpravodajská služba České republiky. Jedná se tedy o zpravodajskou instituci, která působí uvnitř českého státu. Vláda České republiky řídí a kontroluje činnost Služby a dohlíží na to, aby její funkce byla plněna dle výše zmíněného zákona. Služba se řadí mezi bezpečnostní sbory, z čehož vyplývá, že příslušníci služby jsou ve služebním poměru, mají služební hodnosti a jsou oprávněni držet a nosit služební zbraň. Použití služební zbraň však mohou pouze v případě nutné obrany a krajní nouze.¹¹⁸

Zákon o zpravodajských službách České republiky¹¹⁹ vymezuje oblasti, kterými se Bezpečnostní informační služba zabývá. Ze příslušného zákona vyplývá, že Služba předává zjištěné informace prezidentu republiky, vládě, tedy přesněji předsedovi vlády a jednotlivým ministrům a dále také zjištěné informace poskytuje státním a policejním orgánům. Jedná se o instituci, která nemá represivní pravomoc, to znamená, že nemůže zadržovat, zatýkat ani vyslýchat. Při své činnosti důsledně dbá na dodržování lidských práv a svobod. V případě, že je Služba svou činností nucena tyto práva a svobody porušit, děje se tak na základě příslušného zákona, přesněji řečeno podle stanovených pravidel.¹²⁰

Bezpečnostní informační služba říká, že: „*Pokud nejste terorista nebo špión, neohrožujete demokratický systém, bezpečnost a ekonomické zájmy státu, nevyzrazujete utajované informace, nepatříte k organizovanému zločinu, ani nejste v kontaktu s lidmi, kteří ve zmíněných oblastech nemají čisté svědomí, nemusíte se sebemenšího našeho zájmu o vaši osobu obávat.*“¹²¹

---

¹¹⁷ Zákon č. 154/1994 Sb. o Bezpečnostní informační službě. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, s. 1605-1629. Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=42080&nr=154~2F1994&rpp=15#local-content>

¹¹⁸ O nás: Kdo jsme. *Bezpečnostní informační služba: zpravodajská služba České republiky* [online]. [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/o-nas.html>

¹¹⁹ Zákon č. 153/1994 Sb. o zpravodajských službách České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, s. 1602-1604. Dostupné také z:

<https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=42079&nr=153~2F1994&rpp=15#local-content>

¹²⁰ O nás: Kdo jsme. *Bezpečnostní informační služba: zpravodajská služba České republiky* [online]. [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/o-nas.html>

¹²¹ Tamtéž

Posláním Služby je předvídání a eliminování nejzávažnějších rizik, která ohrožují stát a občany žijící v něm. Služba se zavazuje k věrnosti demokratickým hodnotám, ústavě a zákonu. Jednou z hlavních priorit je komunikace s veřejností, kterou považuje za ochránce bezpečnosti, demokracie a svobody.¹²²

Vnější kontrola služby probíhá na základě zákona o zpravodajských službách České republiky. Z tohoto zákona vyplývá, že činnost služby podléhá kontrole vlády a Parlamentu. Podle zákona o Bezpečnostní informační službě, vykonává dohled a kontrolu nad činností Služby Poslanecká sněmovna, která má pro tyto účely vytvořený speciální kontrolní orgán, který nese název Stálá komise pro kontrolu činnosti Bezpečnostní informační služby. Mezi další prvek vnější kontroly patří například kontrola soudní, která se zaměřuje na kontrolu v oblasti používání zpravodajské techniky. Povolení k použití Služba dostává od předsedy senátu vrchního soudu. Dále sem patří kontrolování splnění úkolů od Nejvyššího kontrolního úřadu. Ten se zaměřuje na úkoly spojené s hospodařením se státním majetkem a na plnění státního rozpočtu. Mezi posláním vnitřní kontroly patří takové aktivity, které odhalují činnosti neslučitelné s fungováním Služby. Úkolem vnitřní kontroly je zamezit úniku informací či jejich zneužití. Mezi další priority patří odhalování činností při porušování vnitřních předpisů. Svou roli zde také hrají tři speciálně zřízené útvary, přímo podléhající řediteli Služby. Jedná se o Inspekci, Odbor vnitřní bezpečnosti a Skupina interního auditu.¹²³

Nyní si uvedeme stručný exkurs do historie Služby. Po rozpadu Státní bezpečnosti dne 15. února 1990 bylo nutné vytvořit takové orgány, které by byly založené na principech demokracie a právního státu, a která by plně respektovala lidská práva a svobody. Následně dne 30. července 1994 vznikla Bezpečnostní informační služba, zpravodajská služba České republiky. Nejdříve se však formovala v následujících uskupeních, a to jako Úřad pro ochranu ústavy a demokracie Federálního ministerstva vnitra, dále jako Federální informační služba, Federální bezpečnostní informační služba a Bezpečnostní informační služba České republiky.¹²⁴

---

¹²² O nás: Kdo jsme. *Bezpečnostní informační služba: zpravodajská služba České republiky* [online]. [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/o-nas.html>

¹²³ O nás: Kdo jsme. *Bezpečnostní informační služba: zpravodajská služba České republiky* [online]. [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/o-nas.html>

¹²⁴ Historie vzniku. *Bezpečnostní informační služba: zpravodajská služba České republiky* [online]. [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/historie-vzniku.html>

ZÁVĚR

Autor se v předložené práci opírá především o zákonem daná fakta a o informace, které jsou publikovány přímo organizacemi, kterých se téma práce týká. Ačkoliv je otázka bezpečnosti státu jedním z nejpálčivějších problémů současného světa, tak prameny, které se problematiky týkají, jsou spíše staršího data. Při studiu publikací, článků a dalších odborných textů dochází autor k dojmu, že prakticky neexistuje publikace, která by se věnovala pouze bezpečnostnímu systému České republiky v rozsahu, který by byl žádoucí pro nabytí potřebných informací. Touto prací autor podává alespoň ty nejzákladnější fakta o důležitých pojmech a bezpečnostních sborech České republiky.

V době migrační krize a přibývajících teroristických aktivitách je nutné podávat občanům přehledný souhrn informací, kam a na koho se mohou obrátit v případě potřeby. Stejně tak je důležité, spolu s postojem k výše uvedené problematice, informovat veřejnost o vnitřním bezpečnostním systému České republiky, který je dle autorových zjištění funkční a schopný okamžité akce. Česká republika se může pyšnit ve skrze propracovanou strukturou bezpečnostního systému, která je do jisté míry ovlivněna mezinárodní spoluprací a účastí v mezinárodních společenstvích.

Ovšem vnější bezpečnost nemůže správně fungovat, aniž by měla oporu v bezpečnosti vnitřní. I proto se autor v práci věnuje důkladnému rozboru a „větvení“ odpovědnosti za bezpečnost státu v České republice.

Hlavní část práce autor věnoval bezpečnostním sborům činným v České republice, především pak Policii ČR.

Policii ČR považuje autor jako jeden z nejvýznamnějších, ne-li vůbec nejvýznamnější bezpečnostní sbor v České republice. Avšak po shromáždění materiálů, které se policii věnují, autor zjistil, že převážná část je věnována pouze historii vzniku policie v českých zemích potažmo v České republice. Proto se autor rozhodl věnovat tomuto bezpečnostnímu sboru největší prostor práce. Policie, jakožto orgán se, kterým se lze setkat v běžném životě na denní bázi, je v oblasti zpracovávaných a zveřejňovaných publikací, velmi ojediněle zastoupena. Tento „nedostatek“ do jisté míry supluje oficiální internetové stránky policie České republiky, ale i tak autor shledává tyto informace za velmi kusé. A i když v dnešní „počítačové“ době je přístup

k informacím daleko jednodušší a pohodlnější než kdy dříve, tak nad absencí písemně vydaných prací týkajících se práce policie je nutné se pozastavit.

Autor proto v práci lehce nastiňuje vznik policie a poté se věnuje především výkonným jednotkám bezpečnostního sboru – tedy policistům. Autor se domnívá, že by si veřejnost měla vážit policejní práce a proto v hlavní části práce popisuje „cestu“, kterou musí uchazeči o vstup do sboru absolvovat a co vše musí splňovat, než vkročí na ulici v uniformě. Rozklíčováním psychologické a fyzické části testů nutných pro přijetí k policii autor vyplňuje mezeru na poli literatury, která je k tomuto tématu dostupná. Za získání těchto informací posloužily autorovi nejen oficiální stránky policie ČR, ale také osobní rozhovory s personalisty, kteří mají nábor na starost i debata s čerstvě přijatými „přírůstky“ do sboru. Nedílnou součástí při sběru dat, k této části práce, byla pro autora návštěva Muzea Policie ČR v Praze, kde je stálou expozicí zase o trochu blíže nastíněna práce policejního sboru.

Vzhledem k potřebám a rozsahu bakalářské práce autor v další části kapitoly věnované policii poskytuje nejdůležitější fakta doplněná o zajímavosti nebo statistická fakta. Autor považuje za důležitou i část věnovanou obecní policii, kdy je věnována kapitola především identifikaci rozdílů mezi obecní policií a policií ČR.

Protože rozsah činnosti policejního sboru je velmi široký, dalo by se psát jen o tomto tématu veskrze celou práci, což i v minulosti bylo mnohými autory závěrečných prací učiněno. Ale jak už bylo výše uvedeno, tak zmíněné práce se zabírají především historií a proto se autor v této práci rozhodl jít odlišným směrem a zaměřit se především na současnost.

Závěrečnou část práce věnuje autor dalším bezpečnostním sborům České republiky. Zde však, na rozdíl od policie, autor poskytuje pouze základní data, která se týkají činnosti, působnosti a organizační struktury. Autor tak, na několika stránkách popisuje například Celní správu, Bezpečnostní informační systém, Hasičský záchranný sbor ad.

Pro celistvost práce považuje autor za vhodné, aby řešená problematika práce byla doplněna obrazovým materiálem, který je umístěn v přílohách práce. Jedná se především o identifikaci jednotlivých bezpečnostních sborů a to přehledem uniforem, používaných dopravních prostředků, ale také seznamem hodnostní, které v daném sboru

jsou. Nedílnou součástí jsou pak „loga“, která jsou spojená s bezpečnostními sbory zmíněných v předložené práci.

Touto prací by chtěl autor podnítit k možnosti zpracování bezpečnostních složek v České republice a to v mnohem širším a specifičtější způsobem než dovoluje bakalářská práce. Stejně tak je dle autora žádoucí možné podrobněji rozpracovat každý z bezpečnostních sborů České republiky spolu s možností porovnání stejného subjektu ze zahraničí. Jistě by bylo přinejmenším zajímavé porovnat jejich pravomoci. Další možnou tematikou, která by stála za úvahu rozpracování je oslovení veřejnosti za účelem zjištění základních vědomostí týkajících se témat této práce.

Jedinečnost předložené práce autor spatřuje především ve stylu zpracování dat a celkovému přístupu k řešené problematice. Dále pak autor dochází k závěru, že případné podrobnější rozpracování tematiky povede ke zvýšení zájmu veřejnosti o prvky bezpečnostního systému spolu s možným vědomím zvýšeného „klidu duše“ v otázkách zajištění bezpečnosti, což je v současné době klíčová otázka.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BALABÁN, M., PERNICA, B. a kol. *Bezpečnostní systém ČR: problémy a výzvy*, Praha: Univerzita Karlova, Karolinum, 2015, s. 91. ISBN 978-80-246-3187-5.

DANČÁK, B., ŠIMÍČEK, V. *Bezpečnost České republiky: právní aspekty situace po 11. září 2001*. 1. vyd. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy univerzity, 2002. (Sborníky; sv. 8) ISBN 80-210-3009.

FRANK, L. *Strategické dokumenty zahraniční a bezpečnostní politiky České republiky*. 1. vydání. Univerzita Obrany: Brno, 2012.

Kolektiv autorů pod vedením Ministerstva zahraničních věcí ČR Schváleno Vládou České republiky v únoru 2015. *Bezpečnostní strategie ČR*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, únor 2015. ISBN 978-80-7441-005-5.

MACEK, P. *Pořádková činnost policie (obecná část)*. Praha: Policejní akademie ČR, 1995.

MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva III*. Praha: Police history, 2001.

MALÁ, D. *Vězeňství po česku*. Tišnov: Sursum, 2003. ISBN 80-7323-062-3.

Ministerstvo obrany. *Bílá kniha o obraně*. 1. vydání. Praha, 2011.

MINISTERSTVO VNITRA, MINISTERSTVO OBRANY, MINISTERSTVO ZAHRANIČÍCH VĚCÍ, ÚŘAD VLÁDY ČR. *Analýza bezpečnostního systému ČR*. Praha: 2004.

NOVÁKOVÁ, J., KRULÍK, O., BUREŠ, R. *Úvod do bezpečnosti a krizového řízení I: mimořádné události, jejich členění a negativní dopady na základní funkce státu*. 1 vydání. Praha: Policejní akademie České republiky, 2011. ISBN 978-80-7251-343-7.

PAVLÍČEK, K. a kol. *Dopravně bezpečnostní činnost policie*. Praha: Policejní akademie České republiky, 1994.

PAVLÍČEK, V. et al. *Ústavní právo a státověda*, II. díl, část 1. a 2. doplněné a podstatně rozšířené vydání. Praha: Linde Praha, a.s., 2008.

PEKOVÁ, J. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 2002. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5.

Policejní prezidium České republiky. *Policie České republiky*. První vydání. Praha, 2010. ISBN 978-80-254-6098-6.

ROBEJŠEK, P. *Bezpečnost. K morfologii klasického pojmu*. Mezinárodní politika, roč. 22., č. 12, 1998.

TOMEK, P. a K. NOVÝ. *Služební poměr příslušníků bezpečnostních sborů*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006. ISBN 80-86898-71-7.

VÍŠEK, J. *Organizace záchranných činností v České republice*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2012. ISBN 978-80-7452-028-0.

WAISOVÁ, Š. *Bezpečnost – Vývoj a proměny konceptu*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2005.

ZEMAN, P., et al. *Česká bezpečnostní terminologie*. Brno: Masarykova univerzita; Mezinárodní politologický ústav, 2002. ISBN 80-210-3037-2.

ZPĚVÁK, A. a kol. *Ochrana obyvatelstva v republikovém měřítku*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2014. ISBN 978-80-7452-044-0.

Právní předpisy, zákony

Ústava České republiky, čl. 30, odst. 3. 1992. Dostupné z: <http://www.psp.cz/docs/laws/constitution.html>

Ústavní zákon č.110/1998 Sb. o bezpečnosti ČR. In: *Ústavní zákon 300/2000 Sb.* 1998. Dostupné také z: <http://www.psp.cz/docs/laws/1998/110.html>

Zákon č. 17/2012 Sb. o Celní správě České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2012, s. 98-123. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb12017>

Zákon č. 133/1985 Sb. o požární ochraně. In: *Sbírka zákonů Československé socialistické republiky*. 1985, s. 674-691. Dostupné také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=36808&nr=133~2F1985&rpp=15#local-content>

Zákon č. 153/1994 Sb. o zpravodajských službách České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, s. 1602-1604. Dostupné také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=42079&nr=153~2F1994&rpp=15#local-content>

Zákon č. 154/1994 Sb. o Bezpečnostní informační službě. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1994, s. 1605-1629. Dostupné také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=42080&nr=154~2F1994&rpp=15#local-content>

Zákon č. 238/2000 Sb. o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, s. 3454-3460. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb00238>

Zákon č. 239/2000 Sb. o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2000, s. 3461-3474. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/sb00239>

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2008, s. 4086-4156. ISSN 1211-1244. Dostupné z: www.mvcr.cz/soubor/sb091-08-pdf.aspx

Zákon č. 320/2015 Sb, o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2015, s. 4307-4324. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb15320>

Zákon č. 341/2011 Sb, o Generální inspekci bezpečnostních sborů a o změně souvisejících zákonů. In: *Sbírka zákonů České republiky*, 2011, s.4242-4270. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb11341>

Zákon č. 361/2003 Sb, o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2003, s.5850-5910. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb03361>

Zákon č. 374/2011 Sb. o zdravotnické záchranné službě. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2011, s. 4839-4848. Dostupné také z: <http://www.sagit.cz/info/sb11374>

Zákon č. 555/1992 Sb. o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky. In: *Sbírka zákonů České a Slovenské federativní republiky*. 1992, s. 3297-3302. Dostupné také z: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?idBiblio=40337&nr=555~2F1992&rpp=15#local-content>

Seznam použitých internetových zdrojů

Aristotelovo pojetí demokracie. *Wikipedia.cz* [Online]. © 2.2.2014 [cit 2017-01-20]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Aristotelovo_pojet%C3%AD_demokracie.

Celostátní útvar. *Policie České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/utvary-s-pusobnosti-na-celem-uzemi-cr-312510.aspx>.

Generální inspekce bezpečnostních sborů: O instituci [online]. © 2012-2016 [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <http://www.gibs.cz/o-instituci>

Hasičský záchranný sbor České republiky udělí medaile. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [Online]. © říjen 2009 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/hasicsky-zachranny-sbor-ceske-republiky-udeli-medaile.aspx>.

Hasičský záchranný sbor České republiky bude mít na třicítce nových prvovýjezdových cisteren Tatra Terra řezací zařízení Cobra. *Požáry.cz* [Online]. © 29.11.2015 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.pozary.cz/clanek/121187-hasicsky-zachranny-sbor-ceske-republiky-bude-mit-na-tricitce-novych-prvovyjezdovych-cisteren-tatra-terra-rezaci-zarizeni-cobra/>.

Historie ÚZSI. *Úřad pro zahraniční styky a informace: Vnější zpravodajská služba České republiky* [online]. ©2016 ÚZSI [cit. 2017-01-13]. Dostupné z: <http://uzsi.cz/cs/historie-uzsi/>.

Historie vzniku. *Bezpečnostní informační služba: zpravodajská služba České republiky* [online]. [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/historie-vzniku.html>

Jak poznat policistu – příslušníka Policie České republiky. *Policie České republiky* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policie-navenek-uniformy-uniformy.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>.

Jak poznat policistu – příslušníka Policie České republiky. *Policie České republiky* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/SCRIPT/ViewImage.aspx?physid=628480&docname=Uniformy>.

Jaké je vaše hlavní poslání? *Úřad pro zahraniční styky a informace: Vnější zpravodajská služba České republiky* [online]. ©2016 ÚZSI [cit. 2017-01-13]. Dostupné z: <http://uzsi.cz/cs/jake-je-vase-hlavni-poslani/>.

KUNCOVÁ, R. *Bezpečnost v České republice*. [Online]. © 16.11.2010 [cit 2017-01-23]. Dostupné z: <http://www.czech.cz/cz/101442-bezpecnost-v-ceske-republice>.

Městská policie. *Portál hlavního města Prahy* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/zivot_v_praze/bezpecnost/konec_dohadu_nad_odmenami.html.

Městská policie hledá desítky nových strážníků. *Pražský žurnál* [Online]. © 24.1.2014 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.prazskyzurnal.cz/mestska-policie-hleda-desitky-novych-strazniku/>.

Muži v kuklách z elitní URNY slaví 30 let bez malérů. *iDnes.cz* [Online]. © 8.9.2011 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/muzi-v-kuklach-z-elitni-urny-slavi-30-let-bez-maleru-fw-/-domaci.aspx?c=A110908_113022_domaci_js.

Nábor nových srážníků. *Městská policie hlavního města Prahy* [Online]. © 2016 [cit 2017-02_10]. Dostupné z: <http://www.mppraha.cz/2-articles/uncategorised/1365-nabor-nova-podoba>.

Nařízení vlády č. 508/2004 Sb., kterým se stanoví vzory hodnostního označení příslušníků bezpečnostních sborů. *Sagit* [Online]. © 1.6.2015 dosud [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/uztxt.asp?cd=5&typ=r&det=&levelid=599991&datumakt=1.6.2015&full=y>.

Nové cisterny Iveco/Magirus pro Hasičský záchranný sbor ČR. *Požáry.cz* [Online]. © 22.7.2008 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.pozary.cz/clanek/12786-nove-cisterny-iveco-magirus-pro-hasicsky-zachranny-sbor-cr/>.

Stát (State) [Online]. © 2011-2016 [2017-01-11]. Dostupné z: managementmania.com/cs/stat

Stejnokroje a označení cení správy. *Celní správa* [Online]. © 11.3.1014 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/stejnokroje-a-oznaceni-celni-spravy.aspx>.

Obecní policie. *Wikipedia.cz* [Online]. © 2017 [cit 2017-02_13]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Obecn%C3%AD_policie.

Obecní policie Líbeznice se rozrostla. *Líbeznice* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.libeznice.cz/obecni-policie-libeznice-se-rozrostla>.

Od soboty 1. března budou celníci nosit nové uniformy. *Celní správa* [Online]. © 26.2.1014 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/celni-urad-pro-stredocesky-kraj/aktuality/Stranky/20140226-od-soboty-1-brezna-budou-celnici-nosit-nove-uniformy.aspx>.

O české CS. *Celní správa České republiky* [online]. [cit. 2017-01-11]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/o-ceske-cs.aspx>.

O Policii ČR, *Policie České republiky* [Online]. © 2017 [cit 2017-01-20]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>.

O nás: Kdo jsme. *Bezpečnostní informační služba: zpravodajská služba České republiky* [online]. [cit. 2017-01-27]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/o-nas.html>.

Podmínky přijetí do služebního poměru. *Policie České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/podminky-prijeti-do-sluzebniho-pomeru.aspx>.

Posouzení fyzické způsobilosti uchazeče. *Policie České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/posouzeni-fyzicke-zpusobilosti-uchazece.aspx>.

Prevence – činnost. *Městská policie hlavního města Prahy* [Online]. © 2016 [cit 2017-02_13]. Dostupné z: <http://www.mppraha.cz/prevence-mp/prevence-cinnost>.

Služební příjem, výsluhové nároky a další sociální výhody. *České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-03]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/sluzebni-prijem-vysluhove-naroky-a-dalsi-socialni-vyhody.aspx>.

Služební slib. *Policie České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/sluzebni-slib.aspx>.

Uniformy příslušníků VS ČR. *Vězeňská služba České republiky* [Online]. © 18.1.2011 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/zakladni-informace-4/uniformy-prislusniku-vs-cr-8307>.

Vězeňská služba České republiky [online]. ©2012 Vězeňská služba České republiky [cit. 2017-01-11]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/>

Základní info o klanu. *URNA* [Online]. © 2016 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.aa-urna.wz.cz/info.htm>.

Základní odborná příprava a další vzdělání policistů. *České republiky*. [Online]. © 2017 [cit 2017-02-01]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/zakladni-odborna-priprava-a-dalsi-vzdelani-policistu.aspx>.

Znak služby, služební přísaha a průkaz. *Bezpečnostní Informační Služba* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/znak-prisaha-prukaz.html>.

SEZNAM ZKRATEK

- BIS – Bezpečnostní informační služba
- ČR – Česká republika
- ČSR – Československá republika
- EU – Evropská unie
- HZS – Hasičský záchranný sbor
- MHD – městská hromadná doprava
- NATO – North Atlantic Treaty Organization
- SKPV – Služba kriminální policie a vyšetřování
- URNA – Útvar rychlého nasazení
- USAR – Urban Search and Rescue
- ÚZSI – Úřad pro zahraniční styky a informace
- VS – Vězeňská služba

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Policie ČR.....	I
Příloha B – Obecní policie.....	IV
Příloha C – Celní správa ČR.....	VI
Příloha E – Útvar rychlého nasazení.....	X
Příloha F – Bezpečnostní Informační Služba	XI
Příloha G – Hasičský záchranný sbor ČR.....	XII
Příloha H – hodnostní označení příslušníků bezpečnostních sborů ČR.....	XIV

Příloha A – Policie ČR

Obrázek 1: Stejnokroj příslušníků Policie ČR

Zdroj¹²⁵

¹²⁵ Jak poznat policistu – příslušníka Policie České republiky. *Policie České republiky* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/SCRIPT/ViewImage.aspx?physid=628480&docname=Uniformy>.

Obrázek 2: Dopravní prostředky Policie ČR a jejich zvláštní barevné označení

Zdroj¹²⁶

¹²⁶ Jak poznat policistu – příslušníka Policie České republiky. *Policie České republiky* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policie-navenek-uniformy-uniformy.aspx?q=Y2hudW09NA%3D%3D>.

Obrázek 3: Průkazy a odznaky příslušníků Policie ČR

Zdroj¹²⁷

¹²⁷ Jak poznat policistu – příslušníka Policie České republiky. *Policie České republiky* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/policie-navenek-uniformy-uniformy.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>.

Příloha B – Obecní policie

Obrázek 4: Stejnokroj strážníků městské policie Praha

Zdroj¹²⁸

Obrázek 5: Stejnokroj strážníků městské policie Praha

Zdroj¹²⁹

¹²⁸ Městská policie. *Portál hlavního města Prahy* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: http://www.praha.eu/jnp/cz/o_meste/zivot_v_praze/bezpecnost/konec_dohadu_nad_odmenami.html.

¹²⁹ Městská policie hledá desítky nových strážníků. *Pražský žurnál* [Online]. © 24.1.2014 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.prazskyzurnal.cz/mestska-police-hleda-desitky-novych-strazniku/>.

Obrázek 6: Stejnokroj obecní policie Líbeznice

Zdroj¹³⁰

---

¹³⁰ Obecní policie Líbeznice se rozrostla. *Líbeznice* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.libeznice.cz/obecni-policie-libeznice-se-rozrostla>.

Příloha C – Celní správa ČR

Obrázek 7: Stejnokroj příslušníků Celní správy ČR

Zdroj¹³¹

¹³¹ Od soboty 1. března budou celníci nosit nové uniformy. *Celní správa* [Online]. © 26.2.1014 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/celni-urad-pro-stredocesky-kraj/aktuality/Stranky/20140226-od-soboty-1-brezna-budou-celnici-nosit-nove-uniformy.aspx>.

Obrázek 8: Vzor zvláštního barevného provedení označení vozidel Celní správy ČR

Zdroj¹³²

Obrázek 9: Symbol Celní správy ČR

Zdroj¹³³

¹³² Stejnokroje a označení cení správy. *Celní správa* [Online]. © 11.3.1014 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.celnisprava.cz/cz/o-nas/Stranky/stejnokroje-a-oznaceni-celni-spravy.aspx>.

¹³³ Tamtéž.

Příloha D – Vězeňská služba ČR

Obrázek 10: Stejnokroj příslušníků Vězeňské stráže ČR

Zdroj¹³⁴

Obrázek 11: Stejnokroj příslušníků Justiční stráže ČR

Zdroj¹³⁵

¹³⁴ Uniformy příslušníků VS ČR. Vězeňská služba České republiky [Online]. © 18.1.2011 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/zakladni-informace-4/uniformy-prislusniku-vs-cr-8307>.

Obrázek 12: Ukázka odznaků a znaků Vězeňské služby a Justiční stráže

Zdroj¹³⁶

¹³⁵ Tamtéž.

¹³⁶ Uniformy příslušníků VS ČR. *Vězeňská služba České republiky* [Online]. © 18.1.2011 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.vscr.cz/generalni-reditelstvi-19/o-nas/zakladni-informace-4/uniformy-prislusniku-vs-cr-8307>.

Příloha E – Útvar rychlého nasazení

Obrázek 13: Příslušníci speciálního útvaru URNA

Zdroj¹³⁷

Obrázek 14: Logo speciální jednotky URNA

Zdroj¹³⁸

¹³⁷ Muži v kuklách z elitní URNY slavi 30 let bez malérů. *iDnes.cz* [Online]. © 8.9.2011 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/muzi-v-kuklach-z-ELITNI-urny-slavi-30-let-bez-maleru-fwc-domaci.aspx?c=A110908_113022_domaci_js.

¹³⁸ Základní info o klanu. *URNA* [Online]. © 2016 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.aa-urna.wz.cz/info.htm>.

Příloha F – Bezpečnostní Informační Služba

Obrázek 15: Znak BIS

Zdroj¹³⁹

Obrázek 16: Služební průkaz příslušníků BIS

Zdroj¹⁴⁰

¹³⁹ Znak služby, služební přísaha a průkaz. *Bezpečnostní Informační Služba* [Online]. © 2017 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/znak-prisaha-prukaz.html>

Příloha G – Hasičský záchranný sbor ČR

Obrázek 17: Zásahový vůz Hasičského záchranného sboru ČR

Zdroj¹⁴¹

Obrázek 18: Zásahový vůz Hasičského záchranného sboru ČR

Zdroj¹⁴²

---

¹⁴⁰ Tamtéž.

¹⁴¹ Hasičský záchranný sbor České republiky bude mít na třicetce nových prvovýjezdových cisteren Tatra Terra řezací zařízení Cobra. *Požáry.cz* [Online]. © 29.11.2015 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.pozary.cz/clanek/121187-hasiccky-zachranny-sbor-ceske-republiky-bude-mit-na-tricitce-novych-prvovyjezdovych-cisteren-tatra-terra-rezaci-zarizeni-cobra/>.

Obrázek 19: Znak Hasičského záchranného sboru ČR

Zdroj¹⁴³

---

¹⁴² Nové cisterny Iveco/Magirus pro Hasičský záchranný sbor ČR. *Požáry.cz* [Online]. © 22.7.2008 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.pozary.cz/clanek/12786-nove-cisterny-iveco-magirus-pro-hasicsky-zachranny-sbor-cr/>.

¹⁴³ Hasičský záchranný sbor České republiky udělí medaile. *Hasičský záchranný sbor České republiky* [Online]. © říjen 2009 [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz/clanek/hasicsky-zachranny-sbor-ceske-republiky-udeli-medaile.aspx>.

Příloha H – hodnostní označení příslušníků bezpečnostních sborů ČR

Obrázek 20: Hodnostní označení příslušníků Policie ČR

Vzor hodnostního označení příslušníků Policie České republiky		
rotný	strážmistr	nadstrážmistr
		
podpraporčík	praporčík	nadpraporčík
		
podporučík	poručík	nadporučík
		
kapitán		
		
major	podplukovník	plukovník
		
brigádní generál	generálmajor	generálporučík
		

Zdroj¹⁴⁴

¹⁴⁴ Nařízení vlády č. 508/2004 Sb., kterým se stanoví vzory hodnostního označení příslušníků bezpečnostních sborů. *Sagit* [Online]. © 1.6.2015 dosud [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/uztxt.asp?cd=5&typ=r&det=&levelid=599991&datumakt=1.6.2015&full=y>.

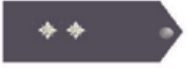

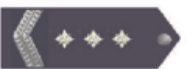

Obrázek 21: Hodnostní označení příslušníků Celní správy ČR

Vzory hodnostního označení příslušníků Celní správy České republiky		
rotný	strážmistr	nadstrážmistr
		
podpraporčík	praporčík	nadpraporčík
		
podporučík	poručík	nadporučík
		
kapitán		
		
major	podplukovník	plukovník
		
brigádní generál	generálmajor	generálporučík
		

Zdroj¹⁴⁵

¹⁴⁵ Nařízení vlády č. 508/2004 Sb., kterým se stanoví vzory hodnostního označení příslušníků bezpečnostních sborů. *Sagit* [Online]. © 1.6.2015 dosud [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/uztxt.asp?cd=5&typ=r&det=&levelid=599991&datumakt=1.6.2015&full=y>.

Obrázek 22: Hodnostní označení příslušníků Vězeňské služby ČR

Vzor hodnostního označení příslušníků Vězeňské služby České republiky		
rotný	strážmistr	nadstrážmistr
		
podpraporčík	praporčík	nadpraporčík
		
podporučík	poručík	nadporučík
		
kapitán		
		
major	podplukovník	plukovník
		
brigádní generál	generálmajor	generálporučík
		

Zdroj¹⁴⁶

¹⁴⁶ Nařízení vlády č. 508/2004 Sb., kterým se stanoví vzory hodnostního označení příslušníků bezpečnostních sborů. *Sagit* [Online]. © 1.6.2015 dosud [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/uztxt.asp?cd=5&typ=r&det=&levelid=599991&datumakt=1.6.2015&full=y>.

Obrázek 23: Hodnostní označení příslušníků hasičského záchranného sboru ČR

Vzor hodnostního označení příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky		
rotný	strážmistr	nadstrážmistr
podpraporčík	praporčík	nadpraporčík
podporučík	poručík	nadporučík
kapitán		
major	podplukovník	plukovník
brigádní generál	generálmajor	generálporučík

Zdroj¹⁴⁷

¹⁴⁷ Nařízení vlády č. 508/2004 Sb., kterým se stanoví vzory hodnostního označení příslušníků bezpečnostních sborů. *Sagit* [Online]. © 1.6.2015 dosud [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/uztxt.asp?cd=5&typ=r&det=&levelid=599991&datumakt=1.6.2015&full=y>.

Obrázek 24: Hodnostní označení příslušníků Policie ČR zajišťujících ochranu prezidenta ČR

Vzor hodnostního označení příslušníků Policie České republiky zajišťujících ochranu prezidenta České republiky a ochranu objektů, v nichž pobývá prezident České republiky		
rotný	strážmistr	nadstrážmistr
		
podpraporčík	praporčík	nadpraporčík
		
podporučík	poručík	nadporučík
		
kapitán		
major	podplukovník	plukovník
		
brigádní generál	generálmajor	generálporučík
		

Zdroj¹⁴⁸

¹⁴⁸ Nařízení vlády č. 508/2004 Sb., kterým se stanoví vzory hodnostního označení příslušníků bezpečnostních sborů. *Sagit* [Online]. © 1.6.2015 dosud [cit 2017-02-11]. Dostupné z: <http://www.sagit.cz/info/uztxt.asp?cd=5&typ=r&det=&levelid=599991&datumakt=1.6.2015&full=y>.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Michal Schlibener

Obor: Bezpečnostní studia

Forma studia: prezenční studium

Název práce: Bezpečnostní složky České republiky

Rok: 2017

Počet stran textu: 56

Celkový počet stran příloh: 13

Počet českých použitých zdrojů: 34

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 35

Vedoucí práce: JUDr. Zdeněk Fiala Ph.D.